

Izhaja ob 4 jutraj.

Stane mesečno 20.— Din
za inozemstvo 30.— „
neobvezno

Oglesi po tarifu.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravištvu:
Ljubljana, Prešernova
ul. št. 51, Telef. št. 36.

Podružnici:
Maribor, Barvarska ul. 1
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri poštn. čokov.
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 3. junija.

Kri, prelita v Trbovljah, ni iztekla zastonj. Da so trije pokojniki z njo samo blagoslovili črna trboveljska tla, da so samo utrdili vero v sebi so-rodnih mladih dušah, bi se bilo to kli-joče seme razraslo, zlagoma, toda v vekove. Ali padlo je široko: kri je brizgnila po vsej Sloveniji, odtod poj-de njen blagoslov širom jugosloven-ske zemlje, a tudi preko naših meja, za Triglav in Karavanke.

Spreved, ki ga je danes doživela ljubljana, se sija kakor mogočno vre-jana brazda, sprejemajoča vaso obha-tilo mučeniške setve. Skoraj polstoti-šočera množica, ki je danes spremlja-la krste, se je globoko raztožila ob pokopu mladih življenj in prisegla naševanje v znamenju Ideje, daje poroštvo novega duha.

Trboveljska tragedija je presekala zastonj na dvoje in skozi motnjava je zažarelo poveličanje umirajočih. Ka-kor je Kristusovo umiranje na gori rodilo novo življenje, dalo veliki ideji silo večnosti, tako je izdih naših ju-goslovenskih nacionalistov dal skriv-nostno moč vekovitosti Jugosloven-stva. In kakor je nekdanji smrt strgala krivko farizejstvu in ga pahnila v prokletstvo, tako je današnji mučeni-ški triumf razgrnil navlako dima iz-pod avstrijskih ruševin, laži in zaslep-lenosti ter pokazal jedro speče naci-onalne moči v našem ljudstvu. Uda-ree, ki je bil zasekan to dni, bo luščil nadalje, dokler ne zasije samo očiste-no jedro, kakor kristal v solnce ide-jnih lepov v žaru domovinske ljubezni in klenosti velikih časov.

Ljubljana in Slovenija je danes na neodvomen način dokazala, da je pri-nas še sre, ki bijejo za edinstvo nara-da in blagor države. Brez pritiska, brez slepila, ne samo od same pietete od padlih žrtv, temveč enako gnane od domovinske ljubezni, so množice obenem manifestirale svoje patrioti-čno prepričanje — z drhtečimi srei, s solzami v očeh. V teh izrazih mehko-čutne duševnosti naših ljudi pa se je izraženo dušni tudi vzgon vere, da se mora razčistiti strupena atmosfera nečestitosti, popustljivosti in neodlo-čnosti.

Za vse brate in sestre, ki čutijo tako, kakor smo danes čutili mi, ki smo spremljali žrtve, mora priti čas preroda. Če smo bili doslej slabi, je bila tega kriva naša razdrobljenost. Naj nam bo trboveljska tragedija me-mento za nova pota, skupni pokop treh junakov pa simbol za strnitev na-ših sil.

Ceška koalicijska ostane

Praga, 3. junija. i. Svet desetorice v koalicijski se je danes sestal, da reši vprašanje koalicijske, kakor jo zahtevajo agrar ci. Po težkem boju je zmagalo mnenje, da je iz notranje- in zunanje-političnih vzrokov primernejše, če ostane narodna skupščina v sedanji sestavi do svoje zakonite dobe t. j. do spomladi leta 1926. Prišli so do prepričanja, da nudi sedanja koalicijska edina možnost delavne ve-čine, ker bi morala biti eventualna vlada z Nemci bodisi popolnoma socialistična, ali popolnoma meščanska. Uradniški vlad bi se hočelo na vsak način izogniti. Prevladalo je naziranje ministrskega predsednika, ki je izrecno ugotovil, da spada zahteva agrarcev za uvedbo ob-mejnih carin na žito v program koalicijske.

POGAJANJA Z MADŽARSKO.

Beograd, 3. junija. p. Danes dopoldne se je vršila seja podkomisije, ki se bu-tila z vprašanjem potnih listov med Ju-goslavijo in Madžarsko. Na seji je bil končenovaljavo redigiran tekst tozade-nej konvencije. Podkomisija se sestane še jutri dopoldne, da izda besedilo kon-vencije. Po tej seji se je sestal Ninko Perić z Vodnjanerjem, da določita defen-itivno besedilo konvencije ob izročanju zločincev.

NOVI TOVORNI LISTI.

Beograd, 3. junija. p. Finančni mi-nister je odobril, da pridejo v promet novi 5-dinarski tovarni listi za prevoz blaga po železnicah. Dosedanja emisija tovarnih listov se bo vporabljala do 31. junija t. l. Ta dan se vzame iz prometa in se izvrši zamenjava, ki mora biti za-ključena do 25. oktobra.

PREPOVEDAN UVOZ PAPIRJA IZ RUMUNIJE.

Beograd, 3. junija. r. Ker se naša in-dustrija za produkcijo papirja nahaja v krizi, je trgovinsko ministrstvo prepove-dalo uvoz papirja iz Rumunije v našo državo.

KITAJSKA PRIZNALA RUSIJO.

Peking, 3. junija. s. Kitajska je pri-znala sovjetsko vlado.

Seja ministrskega sveta

DOGODKI V ALBANIJI. — PREVEDBA ŽELEZNIČARJEV. — PRE-ISKAVA V TRBOVLJAH.

Beograd, 3. junija. p. Nocoj od 17. do 21. se je vršila seja vlade. Minister vojne in mornarice je poročal o vojaških zade-vah in zaščiti naše meje napram Albaniji. Prečitana so bila poročila o trboveljskih dogodkih. Iz Ljubljane je prejela vlada tik pred zaključkom seje obvestilo, da se je pogreb padlih Orjunašev izvršil v naj-lepšem redu in brez incidentov. Mini-strski svet je sklenil, da državni podtaj-nik Večeslav Vilder osebnostno izvrši preiskavo ter še nocoj odpotuje v Trbovlje in Ljubljano.

Po referatu prometnega ministra Svi-tislava Popovića je bilo sklenjeno končno razvrščenje železničarjev, tako da bodo vsi železničarji od 1. junija t. l. prejeli plače po novem zakonu. Za tem je bil izvoljen komite ministrov, za skupno ak-cijo koalicijske politike. Izbrani so: Pri-bičević, Grisogono, Srakić, Uzunović ter Slavko in Kosta Miletić.

Nato je ministri svet razpravljala o ad-ministrativni razdelitvi ozemelj, ki smo jih dobili z rimskim sporazumom. Skle-njeno je, da ozemlja, za katere so veljali madžarski zakoni, pripadajo sušaski obla-sli, a ona, za katere so veljali avstrijski zakoni, ljubljanski oblasti.

Beograd, 3. junija. p. Danes popoldan sta imela daljšo konferenco ministra Pri-bičević in Srakić glede zadnjih dogodkov v Trbovljah. Državni podtajnik Večeslav Vilder je nocoj odpotoval iz Beograda v Ljubljano.

Državljanska vojna v Albaniji

UPORNIKI POVSOD NAPREDUJEJO. — TIRANA PADLA? - INTER-VENCIJA ITALIJE.

Beograd, 3. junija. p. Iz Skadra poro-čajo, da pridobivajo uporniki na terenu. Uporniki so gospodarji situacije in po-polnoma obvladujejo Skader ter okolice. V Skadru so postavili novega prefekta. Njihove čete so zavzele Lješ in Sv. Ivan Meduanski ter prodirajo dalje proti Ti-rani. Uporniki so začeli ofenzivo v smeri proti Tirani tudi iz Južne Albanije. Po poročilu »Beogradske Novosti« je albanska vlada naprosila pomoč Italije in je Italija baje poslala v albanske vo-de nekaj vojnihi ladij, da bi blokirale obrežje.

Beograd, 3. junija. p. Nocoj je Vašemu dopisniku izjavil albanski poslanik v Beogradu Halil Riza Koloni, da je dobil danes brzojavko iz Tirane, v kateri iz-raža albanska vlada največji optimizem. Albanski poslanik demantira dalje vesti o kakršnikoli intervenciji s te ali one strani.

Rim, 3. junija. j. V italijanski zunanji urad je došla vest, da so nacionalistične

Napetost med Italijo in Turčijo

Carigrad, 3. junija. s. Izjave italijan-skega zastopnika glede koncentracij čet na Rodu se smatrajo za nepovoljne. Mi-nistrski svet se bo nujno sestal, da pro-či vprašanje. Turška vlada bo zahtevala v Rimu pojasnil in obenem odredila v okolici Smirne vse varnostne mere. Vla-da razpravlja o vpoklicu narodne skup-ščine.

Svet komisarjev je na šest ur traja-joči seji razpravljala o vojaškem položa-ju med Turčijo in Italijo. Pred nekaj dnevi se je izvedelo za koncentracijo italijanskih čet v Ciliciji. Turški zastop-nik v Rimu je dobil nalog, da zaprosi pri italijanski vladi pojasnil.

PREDRZEN ROP V BEOGRADU.

Beograd, 3. junija. r. Davi ob 7. je na eni najbolj prometnih ulic v Beogra-du, t. j. v Kolarčevi ulici, ki veže Poin-carejevo ulico s Terazijami, stopil v me-njalnico Halm Medina človek, dostojno obločen, in napadel tamkaj poslujočega blagajnika Geršana Mošića, ki ga je naj-prej vprašal po čem so dolarji. Takoj nato so se na ulici začeli klicati na po-moč. Prihitieli so orožniki. Ob vratih so našli na človeka, ki je držal v roki sveženj krvavih bankovcev. Pri preiskavi je izjavil, da se zove Vasil Fjodorov Ko-rejšov, da je 22 let star in begunec iz Rusije. V Beograd je prišel pred 11 dne-vi iskat službe, a je ni našel. Potem je prišel na misel, da se preživi s tatvino. V menjalnico Medinovo je prišel z želez-nim drogom za premikanje tramvajskih tračnic in je s tem drogom udaril Mo-šića po glavi mu pobral denar in pobe-gnil skozi vrata.

Napadalec je bivši gojenec ruske aka-demije, nato Vranglov dobrovoljec in se je tudi v Jugoslaviji vpisal v vojno aka-demije, nato Vranglov dobrovoljec in se je bil prepeljan v bolnico.

DAVIDOVIĆ IN KOROŠEC ZAHE-VATA SKLICANJE SKUPŠČINE.

Beograd, 3. junija. p. Tudi tekom da-našnjega dne je vladalo v narodni skup-ščini popolno mrtvilo. Le Ljuba Davido-vić in dr. Korošec sta imela sestanek ter nato poslala kralju brzojavko na Bled s prošnjo, da naj skliče narodno skupščino k izrednemu zasedanju. To da je potrebno radi dogodkov v Albaniji in Rumuniji, kakor tudi da to zahteva ves narod. Narodna skupščina stoji pred tem, da reši mnogo važnih vprašanj. Brzojavko sta podpisala Davidović in Korošec le v svojem imenu.

RADIĆ POTUJE V MOSKVO?

Beograd, 3. junija. r. »Beogradske No-vosti« priobčujo vest sofijskega lista »Narodno jedinstvo«, da odpotuje Radić v Moskvo, kjer namerava skleniti spora-zum glede zemljoradniške internacionale.

Seipel žrtev komunistične zarote

BUDIMPEŠTANSKA POLICIJA JE RAZKRILA MEDNARODNO TE-RORISTIČNO ZAROTO. — SEIPLOVO STANJE SE HITRO BOLJŠA.

Dunaj, 3. junija. s. Danes ob pol 2. uri so njegovi podatki precej pomanjkljivi. je izšel o stanju zveznega kancelarja dr. Seipla sledeči uradni buletin: Zdrav-niki so našli stanje ranjenca popolnoma zadovoljivo. Temperatura brez mrzlice, pulsa normalen. Profesor dr. Singla je do-poldne izjavil, da se je kancelarjevo stan-je od večerj presenetljivo zboljšalo. Upati je, da si bo bolnik opomogel, če-prav nevarnost se ni izključena. Ob 9. uri zvečer izdano poročilo o stanju zvez-nega kancelarja navaja: Temperatura 37,9, puls 106. Rana se čeli razmeroma ugodno. Splošno stanje povoljno.

Danes dopoldne je pričelo policijsko zasliševanje atentatorja, ki pa dosedaj še ni mnogo priznal. Zločince napravlja vtis zakrknjenca in simulira onemoglost in nezavest, kadar se vjame v protislov-ja. Pred svojim bivanjem na Dunaju je živel baše v Gradcu precej razuzdano na stroške svoje žene in svakinje. Sicer pa

Marxova vlada ostane nespremenjena

NACIONALISTIČNE ZAHTEVE ZA STRANKE SREDINE NESPRE-JEMLJIVE. — NACIJONALCI NE BODO PREPREČILI SPREJEMA EKSPERTNIH PREDLOGOV.

Berlin, 3. junija. h. Kocka je padla. Pogajanja z nemškimi nacionalci se so danes končenovaljavo razbila. Marxov kabinet bo danes ponoči v stari sestavi zopet vstal.

Pogajanja o sestavi novi vlade so se vršila večerj in danes in potekala mestoma zelo razburjeno. Dočim so se voditelji nemških nacionalcev po-gajali z nemškim kancelarjem, so je razširilo v kulcarjih državnega zbora oficijozno poročilo, da zavisi udelež-ba nemških nacionalcev pri sestavi vlade od številnih zahtev. Te zahteve so se nanašale na odklonitev konti-nuitete znanjeje politike, na spremem-bo koalicijske v Prusiji in na splošen po-litični program. Zahteve so stranke sredine označile za nesprejemljive.

Ta oficijozna izjava, ki jo je očivid-no lasiralo napredno krilo nemško-nacionalne frakcije, izraža razpolože-nje v frakciji, ne odgovarja pa inten-cijam strankinega vodstva. Vodstvo je skušalo to popraviti ter je zaprosi-lo dopisni urad državnega zbora, da

Millerandova usoda zapečaten

TUDI SENAT JE PROTI NJEMU. — PRVO BOJNO GLASOVANJE V NOvem PARLAMENTU. — STALIŠČE SOCIJALISTOV DO RADI-KALSKE VLADE.

Pariz, 3. junija. h. Demokratska levi-ca, ki ima v senatu absolutno večino, je danes zvečer z vsemi proti trem glasovom sprejela resolucijo, ki se ostro iz-reka proti predsedniku republike Mil-le-randu. Ta ima tako proti sebi poleg pa-rlamenta tudi senat, tako da je njegova pozicija nevdzdržljiva. Kriza je s tem sto-plila v akuten stadij. Pričakuje se, da bo predsednik Millerand že v prihodnjih dneh napovedal svoj odstop.

Pariz, 3. junija. e. »Journals« zatrjuje, da bo Millerand poslal obema zbornicama poslanico, za katero bo zahteval, da se glasuje o njej. V služnji odslopa bo Mil-le-rand lahko našel priliko, da si pridobi poslanski mandat v zbornici in se postavi na čelo opozicije.

»Petit Parisien« pravi, da se v levičar-skem bloku splošno misli, da bo Millerand napovedal v četrtek Herriotu svoj namen, da misli odstopiti.

Pariz, 3. junija. j. Zbornica je danes pričela z verifikacijo novoizvoljenih man-datov. Mandati 467 poslancev so bili ta-koj verificirani. Potrditi je treba še vo-litve v desetih departementih in kolo-nijah. Sejo zbornice je otvoril ob 3. po-poldne starostni predsednik Pinard. — Edina točka dnevnega reda je bila veri-fikacija. Po debati o datumu za volitve zborničnega predsednika je prišlo pri gla-sovanju do prvega spopada med novo vladno večino in Poincarejevim blokom. Opozicija je hotela pridobiti še nekaj časa in vsled tega določiti volitve za če-trtek, dočim je zahtevala vladna večina volitve že jutri. Ker je opozicija sprejela odločitev starostnega predsednika, da se vrši prihinja seja jutri, z velikanskim krikom in ni bilo mogoče razbrati rezul-tata prvega glasovanja, se je takoj nato vršilo drugo glasovanje, v katerem je bila volitev zborničnega predsednika za sredo sprejeta s 253:167 glasovom. Volitev predsednika se bo potemtakem vršila na jutrišnji popoldanski seji.

Pariz, 3. junija. v. Socialistični stran-kin kongres je z vsemi proti 3 glasovom odklonil sodelovanje v vladi. Strankini statuti pa omogočajo, da se bo o vprašanju znova sklepalo, če bi se položaj bistveno spremenil. Sklenjeno je bilo da-lje, da se pooblasti stalna upravna ko-misija da skliče po lastnem ali po skle-

SESTANKI ZAVEZNIŠKIH PREMIJERJEV.

London, 3. junija. s. Politični poročal-valet »Daily Mail« piše, da je želela Macdonalda, da bi se vršile vse konfe-rence med zavezniškimi min. predstniki v Londonu. Po vsem tem je verjetno, da se bo vršil prvi sestanek med Macdonal-dom in novim francoskim premijerjem Herriotom v Angliji.

Odhod v večnost

TUROBNO-VELIČASTNA ZADNJA POT PADLIH NARODNIH IDEALISTOV. — POGREBU JE PRISOSTVOVALO 30 TISOČ LJUDI.

Ljubljana, 3. junija.

Mlada jugoslovenska Ljubljana, prva neustrašena garda nove dobe, je danes z veličastno udeležbo in z globoko tugo v sren spremila prve mučenike nacionalističnega pokreta na njihovi zadnji poti. Jugoslovenska Ljubljana je danes javno manifestirala, da hoče veliko oporoko, ki so jo napisali Stanko Znidaršič, France Slajpah in Zarko Boltavzar s svojo kipečo krvjo, duvati kakor svetiljo, jo izvršiti do konca in iti neustrašeno pota, katero so jim zažrtali oni v svojem življenju. Naj jim bo v zadoščenje: njihova žlahtna kri bo ustvarila prerojenjstva in pomlajenje, vrzeli, ki so jih zapustili, bodo privabile v nacionalistični tabor kmalu vse, ki so dosedaj še omahovali. Kri, ki so jo najboljši bratje prelili za vzvišeno jugoslovensko idejo, bo poškrupila vse nacionaliste naše velike Jugoslavije in ostala bo sveža toliko časa, dokler ne bodo prvi trije mučeniki, trije vogelni kamni nacionalistične zgradbe, dostojno maščevani.

Strupene kače so skrile svojo glavo, a prisijalo bo še solnce in zvalilo ostudne zapeljivke na svetlo. In ko bodo srce, si bo jugoslovenski narod zgradil na zanesljivih temeljih svojih žrtev to, po čemer stremi in za kar se bori — veliko in v resnici edinstveno Jugoslavijo. Duh prvih padlih borec pa bo živel med nami in za nami vedno in krepil nacionalistično idejo, za katero so prvi mučeniki darovali domovini svoje življenje.

NAROD SE KLANJA ŽRTVAM.

Vestibil Narodnega doma je bil danes praveca božja pot. Na tisoče in tisoče ljudstva iz vseh krajev Slovenije je prihajalo, da se poklonijo mornarom junakov. Njihova trupla so bila negibna, le njihov duh je plaval nad njimi. Vedno znova se je vspalo sveže cvetje na odprte krste, vedno nove trume so prihajale in odhajale iz svetlišča. Bolestni vzdihli so polnili ozračje. Izmučene žrtve so bile pokrite z belo tančico in orjunaški prapori. V sredini je ležal oblastni tajnik France Slajpah, na desni glavni šišenske Orjune Zarko Boltavzar, na levi oblastni čelnik Stanko Znidaršič. Orjunaši s karabinkami, Sokoli z golimi sabljami in člani akad. društev »Jadrana« in »Triglava« so tvorili častno stražo. Ob vnožju krst venci orjunaških društev in svojcev pokojnikov. Ze prve dopoldanske ure je bila avla izpremljena v pravi cvetlični gaj. Venci korporacij in društev so bili izloženi na stojalih pred Narodnim domom. Bilo jih je okoli 100, med njimi več iz Dalmacije, Hrvatske in Srbije.

Venci.

Narod je položil pred krste svojih mučnikov okoli sto vencev iz smagega svežega cvetja in trnja. Iz napisov odseva splošna žalost in trdna vera v zmago nacionalistične ideje. Naj omenimo sledeče: Direktorij Orjune Split; Akad. klub Orjuna — padlim žrtvam; Zenska sekcija ljubljanske Orjune — nedolžnim žrtvam; Sokol v Šiški — svojemu članu Zarku (trnje vence); Zarku na prezgodnji grob — šišenski fantje; Čitalnica v Šiški Zarku — svojemu članu; Orjuna Lesce — padlim žrtvam; Junacina za nacijo — uredništvo »Pobede«, Split; Uredništvo in upravnštvo »Orjune« — nenadomestljivemu souredniku bratu Slajpahu; Orjuna Planina — borec za slobodo (trnjeva krona); Dr. Ivan Shvegel — svojemu junakemu upravitelju Znidaršiču; Narodna Odbora — žrtvama Nacije; Načelstvo JDS — narodnim žrtvam; Akad. društvo »Jadrana« — mučnikom za nacijo; Zveza posavske Orjune — padlim junakom; Žrtvam komunističnega atentata — Orjuna Krakovo - Trnovo; Trboveljskim žrtvam — akciona Radovljica; Orjuna Viš — žrtvam Triglavske Orjune; Svojemu predsedniku in žrtvi za nacijo — Orjuna Bled; Sokol Bled — nepozabnemu bratu; Dalmatinci — paloj brati; Orjuna Rakek; Svojoj junakem brati, žrtvama za nacijo — Šumadijska Orjuna; Marica — ljubljensku Stankota (Znidaršičeva zaročenka); Orjuna Celje — neustrašen borec, ki so na žrtvenik domovine verni svojin visokim idealom dali življenje in se dvignili v vrste neumrlih herojskih borec za edinstvo in svobodo jugoslovenskega naroda; Orjuna Mostje; Orjuna Maribor — žrtvam naše misli; Orjuna Zagorje; Orjuna Sotanj; Orjuna Zagreb — junacima, koji so pali za nacijo; Savez dobrovoljcev — z Vami v borbi in smrti. Prihajali pa so še vseeno novi venci, med njimi veliko bevalo rožinskih, prijateljskih in stanovskih.

Svečani trenutki pred pogrebom.

Ljubljana od sprejema septembrskih žrtev nedvomno še ni videla tako veličastnega pogreba, kakor je bil sprejema za trboveljskimi žrtvami. Že več kot uro pred svečanim trenutkom se je zgrnila na trgu pred Narodnim domom ogromna množica ljudstva, ki je napravilo istočasno gost špalir po vseh ulicah, kjer je imel iti sprevod. Orjunaški in sokolske čete so hitele, da pogledajo še enkrat v obraz svo-

jim padlim bratom. Ob pol 6. zvečer so se zapirali vrata in zabili so krste. Po trgu so odmevala rezka orjunaška in sokolska povelja, sleer pa je vladala grobna tišina. Naša jugoslovenska armada je postavila časten oddelak. Vlada je kljub ogromnemu navalu naravnost vzoren red. V velikem polkrogu so se razporedili civilni in vojaški dostojanstveniki, za njimi pa občinstvo. Po izvršenih cerkvenih obredih, ki so jih opravili četje franciskani, so odnesli krste padlih borec skozi špalir, obstoječ iz samih narednikov na mrtvaške vozove. Nastala je grobna tišina. Vojaška godba je zasvirala žalno koračnico, vse je nemo zrla na krste. Na stopnišče Narodnega doma je stopil pisatelj Vladimir Levstik in izpregovoril kosti in mozeg pretrepujoče slovo žrtvam nacionalističnega pokreta. Njegov govor prinašamo na 3. strani.

ŽALNI SPREVOD.

Združeni pevski zbori pod vodstvom dirigenta gosp. Zorka Prelovca so zapeli Pavčičevo »Nagrobno junakom«, nakar je prišel takoj žalni sprevod. Otvorila ga je sokolska konjenica s praporom, za katero je korakalo starišstvo JSS s starostjo Ganglom in načelnikom Ambrožičem na čelu. Za 19 sokolskimi prapori (savezni, Šiška, Ljubljana, Vrhnika, Ribnica, Zagorje, Kranj, Borovnica, Radovljica, Trbovlje, Tržič, Brežice, Mariborska župa, Skofja Loka, Jesenice, Koroška Bela, Celjska župa, Logatec, Cerknica) se je razporedila množica sokolskih armad, ki je prihajala iz vseh krajev Slovenije v Ljubljano, da izkaže zadnjo čast svojim mrtvim bratom. Bilo je okoli 600 članov in oddelke naraščajo, pred katerim je svirala jeseniška sokolska godba. Za sokolskim naraščanjem so se razvtrili naši junaki s solunske in dobruške fronte, med njimi tudi stari bojni tovariši Petra Mrkonjića, Aleksander Toman. Praporčiki orjunaških društev, 11 po številu, so korakali z globoko povešenimi zastavami. Krasen in veličasten je bil pogled na uniformirano orjunaško armado. Same krepke postave, cvet našega naroda. Mrkih pogledov in globoko zamišljeni so korakali pred kratami svojih padlih bratov. Sledila je okoli sto vrst broječa četa Orjunašev v civilu, vseh skupaj pa je bilo okoli tisoč. Žalni križ je nesel vojak tukajšnje garnizije, za žalno zastavo pa se je razvtril vojaški oddelak z godbo dravske divizije na čelu pod vodstvom kapelnika dr. Čerina. Izredno častna je bila udeležba narodnega ženstva, nacionalistične omladine in narodnih društev. Zastopani so bili: zasedeno ozemlje, Kolo jugoslovenskih sester, Klub Primork, Sentpetrska CMD, akad. društva »Jadrana«, »Triglava« in »Slovenski Jug« korporativno, »Preporod«, društvo trgovskih akademikov »Zora«, društvo pevskih društev in pevski zbor, nato pa nosilci vencev. Narodno ženstvo v žalnih oblekah je neslo okoli 50 vencev orjunaških in drugih narodnih društev in korporacij. Za nosilce vojaškega in sokolskih vencev je korakal praporščak Orjune na Raketu, Josip Kuček, ki je bil v Trbovljah močno ranjen v desno roko, z blazinico, na kateri so bila odlikovanja Rdečega zrna pokojnikov.

Zalosten in pretresljiv je bil pogled na mrtvaške vozove. V prvem so peljali truplo Zarka Boltavzarja, v drugem Stanka Znidaršiča, v tretjem Francea Slajpaha. Ob vsakem vozu je bilo častno špalirno moštvo, obstoječe iz dveh vojakov, dveh Orjunašev s karabinkami, dveh Sokolov z golimi sabljami in dveh akademikov »Jadrana« in »Triglava«. Brata Boltavzarja sta spremljala člana šišenske Orjune Cvetko in Avg. Korbar ml. ter Sokola Purja in Bizjak, brata Znidaršiča blejska Orjunaša župan Herman Teme in Kobentar ter Sokola Gogala in Repe, brata Slajpaha pa ljubljanska Orjunaša Stanič in Matelič ter Sokola Brajer in Bukovnik. Svoje in sorodniki žrtev so v sprejemu heroično zatajevali svoje težko bolelo, zavedajo se, da kri ni bila zastoj prelita in da bo rodila bogate sadove. Za mrtvaškimi vozovi je stopal veliki čelnik vojske Ilja Trifunović z oblastnim odborom naše Orjune pod vodstvom predsednika inž. Kranjca. Za njimi je korakal celokupni oficirski zbor ljubljanske garnizije z generalom Živkovičem na čelu. Neposredno za oficirskim zborom smo opazili reprezentanco JDS. Na čelu sta korakala predsednika oblastnih organizacij JDS v Ljubljani in Mariboru dr. Gregor Jerjav in dr. Franjo Linold, za njima pa člani predsedstva JDS bivši minister dr. Kukovec, dr. Koderman in dr. Božjančič iz Maribora ter Lovro Petovar iz Ivanjke. Ljubljansko predsedstvo so zastopali dr. Puc, kranjski župan Ciril Pirc, univerz. profesor dr. Plemelj in ravnatelj Jelenc. Nato je sledila delegacija kluba ljubljanskih občinskih svetnikov JDS, obstoječa iz predsednika Josipa Turka, Likozarja in dr. Tomiška. Sprejeto so zaključili zastopniki raznih oblasti in korporacij ter številno občinstvo, med drugimi:

veliki župan Sporn, bivša velika župana dr. Baltič in dr. Lukan, češkoslovaški generalni konzul dr. Beneš. V sprejedu je bilo tudi večje število županov naprednih občin z dežele.

Jugoslovensko občinstvo slovenske prestolice in iz pokrajine se je na vsaj dolgi poti do pokopališča pri Sv. Križu trumoma nemo klanjalo manom borec, katerih junaško srce je prenehalo biti v nedeljo. Sprejedu je trajal nad pol ure in mu je prisostvovalo okoli 30.000 oseb. Manifestiralo se je javno, da nosilci in borec za vzvišeno jugoslovensko idejo niso osamljeni, ampak da novi rod postaja vedno jačji in da ni več daleč čas, ko bo stopil z razvitimi prapori na plan in pomedel vse gnile ostanke robstva in suženstva.

PRED SVEŽIMI GROBOVI.

Solnce se je nizalo v zapad in z gora so legale prve dolge sence v dolino, ko se je čelo sprejeda blizalo počivališču pokojnih v osrčju ljubljanskega polja. Davno pred sprejedom pa je pri Sv. Križu že naraščala množica občinstva in ogledovala tri sveže jame, drugo ob drugi izkopane v skoro docela novono načeti parceli na desni strani pokopališča.

Sokolska konjenica, za njo ostalo Sokolstvo, ob drugi strani pred cerkvijo pa vojaška četa in godbe so tvorile zadnji špalir krstam, ki so jih Orjunaši po blagoslovitvi v cerkvi odnesli k grobovom, kjer se je za ožjim obstopom orjunaških čet, praporov in reprezentance krog in krog zgrnila desetisoč glava množica. Vojaška četa je oddala salvo, nakar so združeni pevski zbori zapeli turobno »Vigred«; ni bilo srca, da ga ne bi bila do solz raznežila ta večnolepa žalostinka. Le prajeno lhtenje je trgalo tišino, ko je oblastni predsednik inž. Kranjec nad odprtimi grobovi povzel besedo v zadnje poslovlilo:

«Žalostna je danes moja naloga, ko se poslavljam od Vas, trije naši najboljši ki ste padli za idejo. Stanko! Vedno si bil prvi med nami, in prvemu ti je za temnelo oko v naročju zaročenke. Ni še hotela tvoja duša iz telesa, nisi še dopolnil svojega. Ti nisi hotel pasti od bratske roke, dokler ti za mejo trijo bratje. In vendar Te je končala roka zapeljane zločinca, ki si mene kril z lastnim telesom. In Ti, brat Slajpah, desna roka moja, kdo bo Tebe vrnil materi, ženi, otroku, — ko si iztočil svojo kri — za vratno zadet. In Ti, Zarko, ki si žaval našo svetlino in izgubljal mlado, za idejo, umri s poljubom prepričanja! Narode! razumejte veličino trenutka, ko mlada žrtev v slovo od življenja poljubi zastavo? Gorje narodu, ki šele po smrti zna ceniti vrednoto junakov, gorje nam vsem, če ta kri ne bo rodila semena, ki ga tirja! Jaz se poslavljam od Vas, mili drugovi in Vam poklanjam v grob naše najvišje odlikovanje! (Vrče v grobove orjunaške redove Rdečega zrna.)

Plamteče besede inž. Kranjca je mestoma prekinjalo globoko lhtenje vse množice, ob koncu pa se je s trikratnim Slava! zilo v spontano priseganje: »Kri bo maščevan! Zivela Jugoslavija!« Pred sveže grobove je stopil veliki čelnik vojske Ilja Trifunović-Birčanin. V kratkih besedah, ki pa so rezale v srce, je naročil pokojnikom, da v varstvu večnosti izročijo pozdrav vsej armadi junakov, padlih za jugoslovensko svobodo ter je kot veliki čelnik vseh akcijskih čet Orjune prisegel osveto. Množica je z vzkliki živega pritrdjevanja spremljala njegovo prisego, nakar je izpregovoril sokolski starosta Engelbert Gangl. Njegov vznešen poetični govor, (ki ga objavljamo na 3. strani) je izzval neodoljiv dojem vzvišenih lepot kristalnočiste sokolske misli.

V lepih idejnih besedah sta se nato poslovlila še dobrovoljec dr. Turk in zastopnik akademikov ljubljanske univerze, poslednji pa je govoril zagrebški oblastni čelnik brat Berislav Angletinov: Ne plačimo, brado, na grobovima se junaka ne plače! Naše je geslo, junaci: ili pobjeda ili smrt, ili osveta ili smrt! Klontite naši barjaci v pozdrav palim junacima, a i ti, akciona: Mirno! Pozdrav na desno!... Pokojnicima slava, osveta je naša!

Prizor, ko so orjunaški in sokolski prapori poljubili krste, akcijska četa pa strumno izkazala salut, je vzbudil občutje herojskega ponosa mešano z globoko turobnostjo končnega slovesa. Krčevito so s sorodniki pokojnikov zahtela vsa srca, ko so krste legale v grob. Mrak svežega, jasnega večera je med tem zagrnul vso dolino, z gora je vel prvi hlad, ko se je množica začela vračati v mesto. Mirno je valovila nazaj, v marsikaterih očeh je še lesketala neposušena solza, vsa srca pa so nesla seboj mogočne utise današnje triumfalne poti treh junakov v rodno zemljo in carstvo neumrlih.

Darujte, da rešimo sokolski Tabor!

Schichtovo milo z znamko „Jelen“

prihrani čas in denar.

Zadostuje, ako s Schichtovim milom samo enkrat po perilu potegnete tam, kjer morate z navadnim milom trikrat.

poslopie, tako da mora šolska mladina pod istim hoditi v šolo. Izstavljeni in državo žaleči napis bi si moral že škof za-
brani, ko bi bilo v njemu dovolj patrio-
tisma.

Šah

TURNIR ZA PRVENSTVO LJUBLJANE.

V 15. kolu so dobili Jos. Vidmar proti Sili, C. Vidmar proti Furlaniju, Vladimiroviči proti Zadnaku (vsled kontumacaj); izgubili pa so Rodé (vsled kontumacaj) proti Mrzlikarju, Plevelj proti inž. Zupancu, a dr. Veber proti Iskrli. Ostale partije: Stupan-Kragelj, Valentinčič-Jerošov ter Bezrukovič. Cadež, so bile prekinjene in preložene.

16. kolo: inž. Zupane dobi proti Zadnaku (vsled kontumacaj), Furlani proti J. Vidmarju, Iskra proti C. Vidmarju (vsled kontumacaj), Jerošov proti dr. Vebru Plevelj proti Rodetu (vsled splošnega kontumacaj). — Partija dr. Cadež-Vladimirovič je končala remis, a Mrzlikar je izgubil proti Stupanu. Partiji Kragelj-Valentinčič ter Sila-Bezrukovič sta bili prekinjeni in preloženi.

17. kolo: Rodé izgubi vsled kontumacaj proti inž. Zupancu, C. Vidmar proti Jerošovu, Bezrukovič proti Furlaniju; doktor Cadež dobi proti Zadnaku (vsled kontumacaj), na isti način Stupan proti Plevelju, a dr. Veber izgubi proti Kraglju. Partije Valentinčič-Mrzlikar, Jos. Vidmar-Iskra ter Vladimirovič-Sila so bile prekinjene in preložene.

Stanje po 17. kolu je torej sledeče:

Furlani 14 in pol, Jerošov 14 (1), Stupan 12 in pol (2), J. Vidmar 12 (1), Valentinčič 10 in pol (4), C. Vidmar, Mrzlikar po 9 (1), inž. Zupanc 8 in pol, Iskra 8 (4), Plevelj 7 in pol (1), Sila 7 (2), doktor Veber 7 (1), Kragelj 5 in pol (3), Vladimirovič, dr. Cadež po 5 (2), Bezrukovič 3 (3), Zadnek, Rodé 0 točk (vsled kontumacaj).

Borza

3. junija.

ZAGREB. V električ je danes po priznani tendenci nastopilo zopet oslabljenje in to pod pritiskom razmer na dunajski borzi, ki so postale ponovno neznesne. Promet je bil slab. — V devizah je tendenca nesprenmenjena. Tečaj je bil v glavnem na večerjaški bazi. London je porasel za nekaj točk, ker je čvrst v Curihu. Blaga je bilo dovolj. Narodna banka tudi danes ni intervenirala. Promet je bil prilično slab. Največ se je trgovalo v devizah na Dunaj, Italijo in New-York. Notirale so devize: Amsterdam 365 do 369, Dunaj 0.11515 do 0.11715, Budimpešta 0 do 0.095, Bukarešta 0 do 35.5, Italija izplačilo 357.3 do 360.3, ček 357 do 360, London izplačilo 356.9 do 359.9, ček 362.5 do 369.5, New-York ček 82.15 do 83.15, Pariz 415 do 420, Praga 241.3 do 244.3, Solija 57.5 do 60.5, Svica 1452.7 do 1462.7; valute: dolar 81 do 82; elektri: Primorje 75 do 80, Trgo 38 do 39, Eschmptna 132 do 133, Hipo 68.5 do 69, Jugo 117 do 119, Ljubljanska kreditna 285 do 0, Praštrediona 915 do 917.5, Etno 185 do 186, Slavenska 110 do 115, Srpska 140 do 141, Eksploatacija 123 do 125, Narodna žunska 95 do 100, Gutmann 890 do 890, Slavonija 111 do 112, Strojne 150 do 0, Trbovlje 600 do 610, Vevče 0 do 100.5, 7 odst. posojilo 65.5 do 66.5, agrarne 24.75 do 25.5, Vojna škoda 130 do 140.5.

BEograd. Devize: Amsterdam 0 do 3145, Dunaj 0.1163 do 0.1165, Bukarešta 56 do 38, Zeneva 1457 do 1459, London 358.25 do 358.75, Milan 358.5 do 360, New-York 82.25 do 83.10, Pariz 408 do 410, Praga 243.25 do 248.5, Solun 148 do 152, Solija 0 do 58.75, valute: dolar 81.5.

CURIH: Beograd 6.975, New-York 569, London 24.78, Praga 16.075, Budimpešta 0.0065, Bukarešta 2.40, Solija 4.05, Dunaj 0.0090.

TRST: Beograd 27.90 do 28.10, Dunaj 0.08175 do 0.08275, Budimpešta 0.025 do 0.03, Praga 67.25 do 68, Bukarešta 10 do 10.50, Pariz 117.50 do 118, London 90.25 do 90.50, New-York 22.95 do 23.10, Curib 404 do 407; valute: dinar 27.80 do 28.10, avstrijske krone 0.03175 do 0.03275, dolar 2.55 do 23.05, 20 zlatih frankov 87.50 do 88, uradni tečaj zlate lire 447.59.

FRAGA: Beograd 42.05, Dunaj 4.76, Rim 151.75, Budimpešta 3.69, Pariz 178.50, New-York 84.

NEW-YORK: Beograd 122, Pariz 515, Curib 17.59, Rim 436, Dunaj 0.14125, Praga 298.75, Bukarešta 42.75.

NOVOSADSKA BLAGOVNA BORZA.

Novi Sad, 3. junija. Pšenica: baška, 79 do 80 kg, 2 odst., 207.5 do 200. Oves: baška, 235. Turčija: baška, 227.5 do 230; za junij, 232.5; julij-avgust, 242.5. Cene moki nesprenmenjane. Celokupni promet 100 vagonov, največ v turščici.

REMINGTON Mod. 12
brazilski pisatelj straj
FRANC BAR Cankarjevo nabr. 5. Tel. 467

Vladimir Lovstik

Junakom v slovo

POSLOVILNI GOVOR OB ORJUNAŠKIH KRSTAH.

Junaki!

Tiho in ponosno ležite pred nami kot prvi iz vrst slovenskih Orjuna, ki ste sprejeli zakrament viteške smrti v obrambi naših praporov, za slavo in srečo Nacije, za zmago naše nemurjive ideje.

Sveta so vaša mučeniška trupla, svete so vaše duše, ki zdaj plamene nad nami v sijaju vesoljne Luči, svet in svetel nam je vaš spomin. Zakaj boj, ki ga bijemo jugoslovenski nacionalisti, je boj Duha proti podli materiji, boj za rast in harmonijo proti močnem razkroju, boj za zdravje proti nemoči, boj za svobodo in srečo proti robstvu in zlu. Barve naših praporov in žarki naših idealov odsevajo voljo, ki jo je večni Stvarnik vdelnil človeškim srcem kot prvobitno strast življenja, kot svoj nezmenljivi zakon, po katerem se rodi in kateremu služi sleherni živa stvar. Njemu so dragi naši cilji, njemu so dragi vsi, ki se žrtvujejo za njega; njemu nad vsemi dragi ste vi. Vaša telesa bodo spala v težki zemlji tega nezdramljenega naroda, vaše sline duše pa bodo sanjale tik ob srcu najvišjega Gospoda in čelnika bojnih trum, dokler vas ne pozove na poslednji zbor, na zbor in na večno poveljanie vseh, ki so se prav borili!

Umrli ste za Nacijo, umrli ste za jugoslovensko stvar. Toda tvoja kri, brat Stanko, ni napojila neodrešene zemlje tvojih očetov; tvoja, brat France, ni ne zaznamovala ne širila naših pretesnih mej; tvoja, brat Zarko, se ni razlila v hotenem in dobrodošlem boju z rojenimi sovragi Nacije in vnanjimi nenavidniki države, ki nam je poročilo Njenega življenja. Vaša smrt je bila delo zavratnega Kajna; pali ste od roke svojih lastnih poblastnelih rojakov. od roke

brezvestno zapeljanih delavcev, v strahopetni, mrzlo pripravljene zasedi, s smrtjo poplačani za življenje, ki ste jim ga hoteli dati, za ljubezen, katero ste jim prinašali, za brezskrbno zaupanje, ki ste jim ga izkazali.

Stanko, Zarko, France! Vaš grob bo naša neporušna priča, da ljubimo, sami trpeči in zatajeni, poslednjega izmed trpinov kakor samega sebe ter smo pripravljene, boriti se za njegovo pravico, tudi ako mu ne verujemo srce ne da, da bi postal naš brat; vaš grob pa bo tudi pomnik naše prisege, da bomo brez strahu in brez usmiljenja pregazili vse, kar nam hoče ubraniti, da bi odrešili jugoslovanskega človeka v imenu Jugoslovanske Nacije, ki je naša edina možna in dostojna pot v vsečloveško bratstvo izmirjenih, enakopravnih in enakovrednih, duhovno in gmotno svobodnih nacijs tega sveta!

Vaša kri, o bratje, vpije do neba! Kakor ogenj žge na srcu vašo kri. Vaša kri je naša kri in vaša osveta je naša osveta! Vaša imena, ubiti bratje, bomo čuvali kot najsvetejša gesla, v katerih je izražena naša misel vsa; dediči vaše ljubezni in vašega gneva, bomo pisali ta imena z dobroto v življenje dobrih, s smrtjo na čela zlih, z zmagami v zgodovino!

Čujte nas, mile duše teh viteзов in mučnikov! Čujte nas in znajte, da bomo umeli ljubiti vašo pot. Vaša vera bo opravičena, vaše upanje bo izpolnjeno, vaša ljubezen bo nagrada. Umeti bomo živeti za Nacijo, umeti bomo zanj umreti, kakor ste umirali vi, s svincem v prsih, z očmi, uprtimi v bojni barjak, hlipaje s krvavimi ustnicami presveto ime Ideje...

Junaci. zdravo!

vam, živi bratje! Značajno hotenje naše volje, ki ne pozna svojega dobička, ampak ki izžepava sebe, da koristi narodu in domovini!

Drugi plamen svetli vam, sestre! Krepost življenja, ki se naj od vas širi po vsej zemlji v obsevu lepote in poštrevnosti!

Tretji plamen žari tebi, naš naračaj in naša deca! Ti prilijajš in stopaš na naša mesta in glej, da vsak iz tvojega števila izpolni in nadomesti vrzel, ki jo je zasekala smrt v naše vrste so to gomile! Ti glej, da z lastnim delom in življenjem privabiš pod naše zastave vse one, ki danes še stoje v sovraštvu ali neumevanju izven našega kroga! Ti glej, da zraste iz tebe novo pokolenje mož in žen, ki bodo domovini v ponos, čast in srečo!

Nad vami pa, umrli bratje, ki ste nam bili zvesti do zadnjega diha, se sklanjajo sokolski prapori v počaščenje vašega imena in spomina, a jaz, ki sem le slaboten glasnik razbojnih in v značenih sokolskih sre, vam ključem v ta tihi dom na sredi Ljubljanskega polja zadnji iskreni, bratski sokolski pozdrav: Zdravo!

Ubitim bratom v spomin

Črna hiša, zelen grob —
zvoni vas vabi na pokop:
dolga vrsta, krste tri —
sami Bog ve, kdo v njih leži!

In pogrebcev sto in sto
a vsi žalostni tako!
Žalnih vencev pisan soj
praporov šumeč roj!

— Prosim vas, povejte mi,
kdo v teh črnih krstah spi —
ali ženin ali svat
ali morda rodni brat?

A pogrebel vsi molčé,
žalostno je njih srce...
O da bi bil ženin, svat
in magari rodni brat!

Ali ti nesó v zemljo,
kar nam dalo je nebo:
tri nebeške limbarje,
tri pravične dušice...

Olga Koritnik.

Pobuna v celjskih zaporih

Celje, 3. junja.

Včeraj se je vrnila v tiskarstvo v naslov neljuba pomota, da smo imenovali okrožno sodišče v Mariboru namesto v Celju. Citateli so si to napako že itak sami popravili. Ugotovilo se je naknadno, da je begunec, ki ga je doslej v kljub ojačenju orožniške patrulje še niso mogli zajeti, kaznjene Košanc in ne Keršič. Skrija se po Košnici v bližini Celja in mu, kakor se pripoveduje, daje prebivalstvo celo potuho. Sedaj proti večeru so se razširile doslej še nepotrjene vesti, da je košanci oporal že dve neobljudeni letoviščarski koči, blago pa spravil pri okoliščanih na varno. Medtem, ko lovijo tega nevarnega begunca, sta pobegnila danes proti jutru iz istega poslopja zopet dva nevarna vlomilca, neki Hanjšek in Lužar, prvi obsojen radi tatvine v trgovini Beranič v Rogoški Slatini na dva in pol leti težke ječe, drugi na več mesečni poostreni zapor. Begunca sta ponoči z nekim železom, ki sta ga morala najti v celici, dvignila pod, si izkopala med tem, ko je vladal pod njima vsled privedenih osumljenih komunistov iz Trbovelj precejšen šunder, luknjo, skozi katero sta prispela v spodnjo slučajno prazno in odprto celico. Vdrla sta tudi ta dva v pazniško sobo, vendar se jima ni posrečilo vzeti kaj s seboj. Lužarja so kmalu nato ujeli, Hanjšek pa je baje pobegnil v smeri proti Rogoški Slatini, kjer ga že zasledujejo. Glavni vzrok, da se je vsem tem kaznjenecem posrečilo uiti, leži v tem, da so jetniški prostori že v razsulu se nahajajočem starem okrožnem sodišču popolnoma neprimerni. Verjetno pa je, da vlada med kaznjenec nek dogovor, kar potrjuje dejstvo, da se zadržuje Košanc v neposredni bližini mesta

in namerava morda celo oprostiti še kakšnega drugega tovariša.

Ubeegli je vdrl v lovsko kočjo Rakuscha pod Humom. V boju z orožniki je tudi streljal in baje zadel enega izmed orožnikov. Pri tem pa je bil baje on tudi sam ranjen. Dosedaj ga še niso vjeli.

Pogreb ravnatelja Ivana Belleta

Včeraj popoldne so pripeljali truplo pokojnega Ivana Belleta iz St. Jurja v Zalec. Pri sprejemu v St. Jurju je bila udeležba prav velikanska. Truplo je ležalo na mrtvaškem odru v kmetijski šoli, kjer so imeli Sokoli častno stražo. Pred sprejmom je govoril neki gojenec kmetijske šole in so zapeli pevci, nakar se je pričel sprevod pomikati proti St. Jurju. Pogreba so se udeležili med drugim občinstvom iz Maribora, Celja in Grma gg.: Sancin in Rohman za kmetijski oddelek v Ljubljani, ravnatelj mariborske vinorejske šole g. Zmave in Puklavec, predsednik upravnega sodišča za Slovenijo Vrtačnik, ravnatelj celjske realne gimnazije Jeršinovič, predsednik celjskega okrožnega sodišča dr. Kotnik in drugi. Na križčicu v St. Jurju je govoril bližnji narodni poslanec Drofenik, g. Podgoršek, inspektor Zidanšek in učitelj Levstik v imenu sadijerejcev. Pevski zbor je zapel žalostinko. Nato so dvignili pokojnika na voz in ga prepeljali v Zalec.

Pravi kranjski firnež

vse vrste oljnatih in suhih barv, laki, prašno olje, karbolineje, pleskarske, slikarske in zidarske čopiče, ter vse druge v to stroko spadajoče predmete

Ravhekar & Drgano

Pred Skofijo 20

Dopisi

KRANJ. Naše zadnje poročilo, da so se kranjski malkontentje zvezali s komunisti, socialisti vseh vrst in klerikalci, je bilo nepopolno. Prezrli smo zelo številno stranko, ki je pod vodstvom dr. Semrova korporativno vstopila k malkontentom. Pri zadnjih volitvah v Kranju je dobila stranka cele tri glasove. Do danes pa je od te stranke ostala le še »glava«. Ker so malkontentje mislili, da morajo imeti tudi strankin program, preskrbeli so že dolgo napovedano veliko zabavo s pamišletom, ki kaže na duševno revščino onih znanih gospodarskih voditeljev, ki so ga skovali v potu svojega obraza. Poleg skritih namigavanj in sumničenj po klerikalnem receptu, ki ga je »Jutro« dne 21. maja primerno označilo, je program njihovega dela, v kolikor ni plagiat našega programa, tako ozkostransko omejen, kakor so sami ozkostrani in omejeni. Kot prvi in kot predsednik malkontentov je podpisal program Johan Rakovec, kar daje jamstvo, da bo prevzeto nalogo tako vestno, točno in z navdušenjem izpolnil, kakor je izpolnil svojo lastnoročno prostovoljno in z navdušenjem podpisano obvezo nam Narodnemu domu. Poleg predsednika sta podpisala program še županski kandidat Franc Šavnik in obsebi umevno tudi Josip Tajnik, ki sta bila oba člana sedanjega občinskega odbora. Zanimivo je, da kritizirata in sumničita ne le sklepe sedanjega občinskega odbora, za katere sta sama glasovala, ampak celo one, katere sta sama storila. Smejati se moramo, ko načelnik policijskega oddelka po prestopu v drugo stranko sam konstatira, da je bilo njegovo lastno delovanje tako slabo, da je potreba nujno preorganizacije policije. Glede »vandalskega uničenja Zvezde« in novega nasada velja isto kot o reformi policije. Med mogoteli, ki delajo novi park le za pašnjo očel, se nahaja namreč kot aktivni član sam podpredsednik te za dobro volitev za dobrobit kranjskega mesta tako vnete ad hoc stranke.

RADOVLJICA. Na binkošno nedeljo ob osmih zvečer priredi Pevsko in glas-

beno društvo »Drava« iz Maribora v dvorani Sokolskega doma velik koncert z jako bogatim sporedom, ki ga še pri obično. Predprodajo vstopnic oskrbuje g. Jaklič. Istega dne popoldne položi to društvo na grob narodnega mučenika Boštjana Olipa vence in zapoje dve ža-lostinki.

BLD. Triglavsko Orjuna priredi na binkošni ponedeljek ob 16. uri v Sokolskem domu na Bledu padlim žrtvam žalno sejo. Udeležba prosta vsem, ki ču-tijo z Orjuno.

ZUZEMBERK. Na binkošno nedeljo se vrši na vrtu gostilne Polajnar velika vrtna veselica. Na sporedu je šaloigra »Trije tički«, pevsko točke (slovenske umetne in narodne pesmi), šalji kupleti, godba, ples, šalji pošta itd. Sodelujejo člani J. A. D. »Triglav« iz Zagreba, kateri so nam iz lanske tujakine akadem-ske prireditve ostali prav dobro v spo-minu. Pričakuje se, da se prireditve naših vrlih Zagrebčanov udeležijo vsi ljubitelji naše akademске omladine, zlasti še, ker je čisti dobiček namenjen v dobrodelno svrhe. Za točno in solidno postrežbo nam pa jamči ime gostilničarja g. Polajnarja. Pričetek točno ob treh popoldne. — Zdravo!

ŠMARJETA PRI RIMSKIH TOPLI-CAH. V nedeljo dne 25. maja je priredila tukajšnja šola mladinsko igro, ki jo jako dobro uspeša. Manjši učenci so ljubko predavali in peli pesmice, večji pa so se odlikovali s svojim sigurnim nastopom v igri. Šolska prireditev, ki je stala učiteljsvo gotovo mnogo truda, je bila prav dobro obiskana. Med poslušalci pa je vzbujal največjo pozornost klerikalni župan občine Sv. Krištof, ki nas je počastil s svojo navzočnostjo v precej vinjenem razpoloženju. Da bi imel poleg duševnega užitka tudi telesni užitek, je prinesel s seboj v žepu litrček vina, ki ga je tudi ponujal nekaterim gostom. Naš vzorni katoliški župan je dajal mladini res lep vzgled! Prijemimo, da se jo majal, kakor se majo sedaj njegov županski stolček, katerega menda ne bo več zasedel po prihodnjih občinskih volitvah.

Na te mislim, Mirim čokolada!

1028-a

ROGATEC. Naš mirni in skriti trg so si izbrali v soboto 31. maja celjski Nemci, katerim so se pridružili v polnem številu nad vse zagrenjeni rogaški nemčurji, za torišče svojih izzivaj in manifestacij. Hotelir Sporn je priredil koncert, na katerega so se vabili vsi somišljeniki iz bližnje in daljnje okolice. Zal, da so se tudi nekateri Slovenci vabilu odzvali. Koncert se je kmalu razvil v propagandno manifestacijo in izzivanje. Vso noč in še drugi dan popoldne so se razlegali po trgu »heils«-klici in izzivalne pesmi. Po zaključitvi zabave pri Spornu so se podali v posamezna nemška taborišča, kakor k Jelovcu, Berlišu in višjemu gozdarju Hollmannu, ki vsak čas po-udarja svojo naklonjenost napram slovenskemu življu in svojo češkoslovaško narodnost. Kako je imenovan gospod naklonjen Slovincem, dokazuje obnašanje pri njem utaborjenih Nemcev in nemčurjev, ki so se glede krčkanja in »heils«-klicev na »Rohitsch« baš najbolj odlikovali in to celo pri belem dnevu v zasmešni slovenski inteligenci in coram publice, ki se je ravno zbrala k pozni maši. Gospod Hollmann je brzkone po-žabil opozoriti svoje pogoščence na svojo tolikokrat zatretjano lojalnost napram Slovincem, ali pa je mogoče njegova in knezovala »pomoi« njegove ljubljence v njihovi hipernemški nacionalnosti tako podžgala, da jih kljub svoji lojalnosti ni mogel več brzdati. Na žalost je to krep-ko heilanje pri belem dnevu skozi trg Rogatec imponiralo tudi nekaterim Slovincem. Prireditelj pri Spornu je bila očitvidna manifestacija rogaških Nemcev in nemčurjev pod okriljem Schauerjeve imunitete. Merodajnim činiteljem naj to služi kot opomin k čuječnosti za bližajočo se volitve. Caveant consules, ne quid res publica detrimenti capiat.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama.

Sreda, 4.: »Cezar in Kleopatra«. B. Cetrtek, 5.: »Ana Karenina«. C. Petek, 6.: »Izgubljene duše«. A. Sobota, 7.: »Ana Karenina«. D. Nedelja, 8.: »Dom«. Izv. Ponedeljek, 9.: »Paglavka«. Izv. Torek, 10.: Zaprto.

Ljubljanska opera.

Sreda, 4.: »Manon Lescaut«. D. Cetrtek, 5.: »Carjeva nevesta«. E. Petek, 6.: Zaprto. (Generalna vaja). Sobota, 7.: Telovadna akademija Sokola I. Izv. Nedelja, 8.: »Prodana nevesta«. Popoln-danska predstava ob 4. Izv. Ponedeljek, 9.: »Pikova dama«. Premiera. Izv. Torek, 10.: Zaprto.

Celjsko mestno gledališče.

Petek, 6.: »Tri mladenke«. Izv. Mariborsko gledališče. Sreda, 4.: »Cardaška kneginja«. B. Cetrtek, 5.: »Magda«. E. Petek, 6.: »Kamela skozi uho šivanke«. B. Sobota, 7.: »Cardaška kneginja«. A.

Mestno gledališče v Celju. V petek 6. t. m. se uprizaro zadnji v sezoni opere »Pri treh mladenkah«, na kar se običajno opozarja. Popoldanske predstave za okolice se ne morejo vršiti vsled zaposlenosti gostujočih vstopnic so v predprodaji pri tiskarji Gorizar in Leskovski. Začetek točno ob 8. zvečer.

Operna predstava za birmance. Uprava Narodnega gledališča priredi na binkošno nedeljo popoldne ob štirih operno predstavo, pri kateri se poje opera »Prodana nevesta«. Predstava je mišljena kot ljudska predstava pri znižanih opernih cenah. Predprodaja vstopnic od danes naprej pri dnevnih blagajni.

HRVATSKI TISK O NOVEJŠI SLOVENSKI UMETNOSTI.

Slovenska umetnost ima v nekaterih bratih Hrvatih dobre, vnete in iskrene propagatorje, ki so rekli že marsikatero besedo v njeno dobro. Prvenstvo med vsemi gre menda g. Niku Bortuloviću, intendantu Nar. gledališča v Splitu, ki velja za enega najboljših poznavalcev našega Ivana Cankarja. Pravkar priob-čuje študijo v »Srpskem Književnem Glasniku« o pesniku Otonu Zupančiču.

Odkar ima Ljubljana na svoji univerzi stolico za umetnostno zgodovino, pa se berejo v hrvatskih listih in revijah tudi poročila o umetnostnih razstavah na Slovenskem. To hvalevredno medsebojno spoznavanje je posebno krepko podprta zagrebški list za pouk in zabavo »Vijenez«, katerega urejuje dr. F. Nikolić.

Prinesel je namreč v svoji pravkar izšli majski številki lep referat o novejši slovenski umetnosti iz peresa g. Bogdana Radice, ki po omenjenem sestavku sodeč, precej dobro pozna naše umetnostne razmere. G. Radice prikazuje v članku na publicističen način kratko sliko postanka novejši umetnosti pri Slovincih in posveča svojo pozornost v prvi vrsti bratomu Francetu in Tonetu Kralju. Poleg njiju omenja ostale markantne osebnosti slovenske mlade upodabljajoče umetnosti, Vena Pilon in Bož. Jakca ter zastopnike istočasnih smeri v glasu in slovstvu.

Da bo pregled nazornejši, prinaša »Vijenez« tudi nekaj reprodukcij del bratov Kraljev. Na posebni prilogi je natisnjena Francetova »Madona«, v originalu kamen; med tekstom najdemo Tonetov »Gladi«, »Razpel«, oltar »Passio«, ki je bil zadnjič razstavljen v Ljubljani in oditis Francetovega olja »Magdalena«. Poročevalec je torej izbral dovolj značilna dela, na podlagi katerih si more bralec napraviti pravilno sodbo o smeri

umetniškega udejstvovanja slikarjev in kiparjev Kraljev.

Pisce objavlja, da posveti revija v prihodnje pažnjo delom Bož. Jakca in Vena Pilon. Z veseljem pričakujemo, da se ta obet kmalu obistini.

Marija Kmetova v češčini. Znani prevajalec iz slovenščine dr. Bohuš Vybiral, je prevedel knjigo Marije Kmetove: Heleno, v češki jezik. Knjigo je založil J. F. Buček v Prostějovu.

Parizska revija o naših koncertih. — Francoska glasbena revija »Le Menestrel« priša v zadnji majski številki dr. Pavla Karlina poročilo o ljubljanskih koncertih. Govori o zborovskem koncertu zagrebškega Lisiškega (skladba Palestrinijeve), o dveh večerih baritonista dr. Riga in skladatelja Ravnika, o dr. Cerinovem simfoniznem koncertu (Mihelet) s sodelovanjem violončelista »kalčiča«, o mladinskih koncertih prof. Jeraja, o vokalnem koncertu gospe Thierry-Kavnikove in o plesnem večeru gđ. Vavpotičeve. Članek zaključuje poročilo o repertoarju naše opere.

Zgodovina Istre dr. Dane Gruberje in prof. Vjekoslava Špinčiča bo v kratkem izšla. Obsegala bo 18 tiskanih pol oktavnega formata. To bo prva izžupna zgodovina naše odtrgane Istre.

Lep uspeh hrvatskega skladatelja v Lujini. Organizacija za izvajanje modernih komornih skladb in napredovanje sodobne glasbe je sprejela v repertoar skladb

pri letošnjih svečanih glasbenih prireditvah v Donaueschingenu tudi godalni kvartet Josipa Stolerja, ki smo ga imeli prijetno slišati na drugem večeru jugoslovanske komorne glasbe v Ljubljani. V jurijski, ki je to delo odobrila, so sodelovali znameniti skladatelji Schönberg, Schrecker in Busoni ter je za našo glasbo nemalega pomena, da je Stolerjev kvartet prodril pri tako strogih kritikih.

Znameniti ruski basist Šallapin je gostoval te dni v pariški Veliki operi v Borisu Godunovu in v Ivanovnici (delo Musorgskega, ki ga uprizarja v Parizu z vedno naraščajočim uspehom). V četrtek pa nastopila istolast v Rigolettu (ruski Caruso), svetovnoznani tenorist Smirnov in sloviti baritonist Sarobbe.

Kultura bosanskih Židov. Bosansko kulturno in podporno društvo »La Beneficencia« v Sarajevu je izdalo te dni spomenico povdom proslave tridesetletnice delovanja. Spomenico je jako zanimivo uredil književnik in glasbeni kritik Stanislav Vinaver; izšla je v Beogradu. V tej izdaji najdemo poučen članek dr. Tihomir Džordjevića o zgodovini Židov na balkanskem polotoku, dalje poročilo doktor M. Levija o Sefardih (španski Židih), njih žinitovanjskih in drugih običajih ter več člankov o židovski kulturi, jeziku in glasu. Pri tej priliki so sodelovali Kosor, Tokin, Bojčić, Hajnec in drugi znani publicisti. Tekstu so pridejane tudi slike iz Bosne in židovski motivi.

Domače vesti

* **Odlikovanje.** Gospod dr. Ivan Teržnik, profesor I. realne gimnazije v Ljubljani, je odlikovan z redom Sv. Save 4. vrste.

* **Darila.** Na poslednjo željo padlega I. tajnika Oblastne Orjune g. Ph. Mr. F. Šlapaha, da bi bilo skrbjeno za njegovo dečo, je poslala kem. farm. tvornica in drogerija na veliko Ph. Mr. J. Kolač, Ljubljana VII, za podporo njegove deče 1000 Din mesto vauca. — Našemu upravitelju je izročil v poskušanje padlih žrtev 100 Din g. Krmpotič, Ljubljana-VI.

* **Seja ravnateljstva Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani,** ki je bila 2. t. m., je razpravljala ponovno o odajih vodovodnih del pri novi zgradbi na Miklošičevi cesti. Dela so se oddala tiskarju Pičman v Ljubljani. Sprejet je v službo zavoda zobni tehnik g. dr. Janežič. Sklenili so se je v principu za uradno potrebo v Ptuju nakup hiše, ki je last g. Čučka. Član ravnateljstva g. Urbančič je interpelliral v zadevi plač uslužbenecem zavoda, član ravnateljstva g. Majcen pa glede nameravane prevredbe nekakega uslužbenca, s čigar prevedbo bi se eklatantno kršil zakon in statut. — Pri zavodu se dogajajo reči, o katerih bo treba še spregovoriti glasneje.

* **Himen.** Poročil se je dne 2. t. m. v Ljubljani gospod Joško Pernar, podpredsednik finančne kontrole, z gospodino M. Kravoso. — V ljubljanski frančiškanski cerkvi se je 2. t. m. poročil generalni ravnatelj tvornice bombaznih tkanin v Kranju g. Artur Heller z gđ. Doro Hainribarjevo, bivšo učiteljico v Trbojah pri Kranju. Obilo sreče!

* **Smrtina kosa.** Na Poljanski cesti 53 je umrl včeraj znan ljubljanski mesarski mojster g. Josip Oevirk. — V splošni bolnici je umrla včeraj gospa Marija Turk roj. Miheve, soproga blok. sluga drž. železnice g. Ivana Turka. Pogreb bo v četrtek ob 4. popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice. Blag jima spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Popravljanje.** V včerajšnji številki so nam je v rubriki «Naši kraji in ljudje» vrnilo v naslovih članov nekaj neljubih pomot. Glasi naj se: «Kongres učiteljskega meščanskega šola» in pa «Pobuna v ječi okrožnega sodišča v Celju». Med domačimi vestmi se mora glasiti naslov člančiča: «Ave, signum, moriturus Te salutati».

* **Trboveljski komunisti v celjskih za porih.** Iz Celja nam poročajo, da so prepejali v ponedeljek in včeraj že več osumljenih komunistov v preiskovalni zapor celjskega okrožnega sodišča. Ko je občinovo zaslišalo v ponedeljek njihov prihod z vlakom ob 21. uri, so je zbrala pred kolodvorom velika množica ljudstva. Ko je prikorakalo deset od večje orožniške patrulje zastraženih komunistov iz kolodvora, so se slišali ogroščeni klici. Policija je komaj preprečila, da ni prišlo do kakih neprimernih incidentov. Tudi Celje žaluje za padlimi nacionalnimi žrtvami. Raz več poslopji, med njimi z mestnega magistrata, visijo v znak žalosti črne zastave. Splošno se obseja velika popustljivost vlade napram rušiteljem reda in javnega miru v državi in se želi, da bi se proti brezdomovincem vzdignila še vendar enkrat železna roka.

* **Vsem planincem v vednost!** V soboto, dne 7. junija otvorimo Aljažev dom v Vrtih. Založen bo z dobro jedjo in pijačo ter s fotografiranimi razglednicami. — Osrednji odbor SPD.

* **Bančni zavodi v Sloveniji** v soboto 7. t. m. ne poslujejo. — Društvo bančnih zavodov v Sloveniji.

* **Društvo finančne kontrole v Ljubljani.** Redni občni zbor se vrši 8. junija ob 9. v Ljubljani v veliki dvorani Mestnega doma. Ministrstvo fin. Gen. dir. posr. poroča je prepevala uporabo objav za brezplačno vožnjo po železnici, pač pa se bo izposlovalo za udeležence pooblaščenca vožnja proti izkazu žlanske izkaznice pri izhodni postaji in to v dneih od 6. do 10. junija t. l. Opozorjamo gg. tovaršice naj vrnih listov v Ljubljani ne oddajo, ker bodo veljali tudi za obratno vožnjo. — Odbor.

* **O. Z. javnih nameščenecv sklicuje** za petek 6. t. m., ob pol 20. uri k «Mraku» na Rimski cesti sestanek predsednikov vseh strokovnih organizacij aktivnih in upokojenih državnih nameščenecv ter njihovih gospodarskih in posojilnih ustanov. Dnevni red: Generalna debata o novem osnutku Zveznih pravil. Krajne organizacije naj pošljejo na sestanek svoje delegate! Predsedstvo.

* **Kongres jugoslovanskih žena v Sarajevu.** V Sarajevu se je prošle nedelje sestal kongres delegatov Narodnega ženskega saveza. Zbralo se je nad 250 zastopnic iz vseh jugoslovanskih pokrajin. Zbrane delegatke je v imenu sarajevskih narodnih žen pozdravila gđ. Kresmanovičeva, v imenu saveza pa gđ. Milka Vulović. Gospa Zlata Kovačič je predavala o ženskem vprašanju ter med drugim naglašala, da bodo žene branile in čuvala državno in narodno edinstvo. Gospa doktor Tavčarjeva iz Ljubljane je poveljevala žensko narodno delo. Gospa Zorka Janković je obširno poročala o delovanju glavnega odbora. Popoldne so delegatke obiskale grobove narodnih borcev in mučnikov. Zvečer je gospodična Čubrlovičeva poročala o delovanju ženskih društev v Bosni in Hercegovini.

* **Izlet v Ljubljano.** Dramsko gledališče bo v soboto 14. t. m. priredilo predstavo «Mogočni prstan» za podelžsko šolsko mladino. Ker je potrebno najmanj 500 otrok, se obupa podplamno šolsko vodstvo pa vse one šole, ki nameravajo napraviti

izlet v Ljubljano, in bi si hoteli kri tej priliki ogledati to velesunljivo predstavo, da javijo število otrok do 10. t. m. podpisnemu šolskemu vodstvu. Vstopnina znaša 6 Din za otroke. Ne zamudite priložnosti. Šolsko vodstvo v Strugah na Dolenjskem.

* **Ravnateljstvo meščanske šole v Krškem** se najiskrenejše zahvaljuje cenjenemu uradniku in osobi južne in državne železnice, predsedniku Slovenskega planinskega društva, gospodu hotelirju Alf. Mencingerju iz Bohinjske Bistrice ter gospodu Grobotku od Sv. Janeza ob Bohinjskem jezeru, za blagohotno naklonjenost napram izletnikom naše šole, ker so s tem pripomogli k krasno uspelemu izletu k Savici.

* **Pojasnilo.** Naprošeni smo, da objavimo: Pri napadu na Orjunaše težko ranjeni komunist, steklar Mirko Weinberger, ni identičen z industrijalcem g. Mirkom Weinbergerjem iz Zagorja. Slednji je navdušen član Sokola v Zagorju.

* **Novi zemljišči za prečasnke šole.** Ministrstvo prosvete je nabavilo nove zemljišče naše kraljevine za vse osnovne šole v novih krajih. Ti zemljišči bodo zamenjali avstrijske in madžarske karte, ki so bile doslej v rabi v naših ljudskih šolah.

* **Novi pravilnik o kuluku.** Kakor javljajo iz Beograda, je bil na predvečerjajni seji ministrskega sveta sprejet nov pravilnik o kuluku, in sicer na osnovi, da ne bo več splošnega državnega značaja, marveč samo občinskega, srezkega in okrožnega. Na ta način hoče vlada prisiljati na pomoč občinam, srezom in okrožjem glede vzdrževanja njihovih potov in cest, v svrhu vzdrževanja državnih cest pa ne bo kuluka.

* **Nariti za palačo urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu.** Povodom razpisa nagrad za najboljše načrte za gradnjo projektirane nove palače je osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu prejel 31 projektov. Jury je sklenila, da se prva nagrada v znesku 30.000 Din prisodi načrtu, ki ga je izdelal arhitekt Rudolf Lubinsky v Zagrebu; druga nagrada v znesku 25.000 Din se je prisodila inženjerju Oskarju Jenku v Zagrebu in arhitektu Alojziju Lovrenčiču v Ljubljani, tretja v znesku 20.000 Din pa prof. arhitektu Radu Kregarju in diplomiranemu arhitektu prof. Vladimiru Subicu v Ljubljani. Vsi predloženi projekti bodo do 10. junija razstavljeni v prostorih Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu.

OBLEKE OBROKE
se dobe: Mestni trg 5
BERNATOVIC

* **Podržavljenje pošt v Sloveniji.** Ministrstvo pošte in brzojava je sklenilo, da se podržavljuje nezaradne pošte v Rogški Slatici, Škofji Loki, Kočevju, Trbiču, v Brezicih, Kamniku, Slovenjgradcu, Dolnji Lendavi, v Krškem, Ljutomeru, Murski Soboti in v Slovenski Bistrici.

* **Bolniško-podoficijske šole.** V vojnem ministrstvu je bila izdelana in odobrena naredba o ustanovitvi bolniško-podoficijskih šol, ki so po možnosti otvorijo v vseh mestih, v katerih se nahaja armijska ali divizijska oblast. Na predlog sanitetnega inspektorja se bo vsako leto izbralo posebno število gojencev za te šole. Prva taka šola se odpre letos v Beogradu.

* **Ekstotični gost v Postojni.** Postojnsko jamo je obiskal te dni indijski maharadža dhalampurski s svojo soprogo in dvornim zdravnikom. Vsi so bili naravnost očarani od podzemeljskih čudes slovenskega Krasa.

* **Aviatična nesreča v Novem Sadu.** V soboto popoldne se je v Novem Sadu dvignil v zrak pilot poročnik Ljudevit Polak. V višini približno 150 metrov je nenadoma eksplodiral motor ter je aparat z bliskovito naglostjo tresnil na tla. Pilot je bil popolnoma razmesarjen. Ponesrečeni poročnik je bil v nedeljo ob udeležbi vojaških oblasti in ogromne množice meščanstva položen k večnemu počitku.

Dobra kuharica ni
ki ne uporablja pecljni prašek in vanilin sladkor znamke „Adria“.

„Adria“.

* **Pes-rešilec.** Trgovca Aron Salimački ter njegova žena in hčerka so se prošle soboto blizu Pančeva kopali v Donavi. Ker se je hčerka začela potapljati, sta ji hitela Salimački in njegova žena na pomoč. A močan tok je odnesel vse tri: trgovčeva žena je rešila domači pes, ki je z brega skočil v vodo in jo potegnil na breg, Aron Salimački in hčerka pa sta našla smrt v valovih Donave.

* **Zrtov Save.** V Podsedu v zagrebški okolici so se v nedeljo popoldne kopali v Savi mikarski pomočnik Ivan Sikošek ter njegova znanca Stefan Kovačič in Anton Banjšek. Ko sta se Kovačič in Banjšek že obulila, je Sikošek še enkrat plaval proti sredini Save, kakih 25 metrov od brega. Nenadoma so ga Sikošek začel rotati

ljati. Njegova znanca sta mu priskočila na pomoč, a bilo je prepozno, ker je Sikošek že izgubil v valovih.

Iz Ljubljane

u— **Prihod vojvode Ilje Trifunovića.** Včeraj ob 11. dopoldne, se je pripeljal z beograjskim brzovlakom v Ljubljano veliki čelnik vseh Orjun v naši državi, komitski vojvoda Ilja Trifunović-Birčanin. Z njim je prišla tudi 11 mož broječa četa beograjske Orjune z žalnim praporom. Pred kolodvorom so bile zbrane akolijske čete in članstvo vseh v Ljubljani navzočih orjunaških organizacij s prapori, kakor tudi veliko število občinstva. Ko je izstopil enoroki junaški vojvoda iz vlaka, so mu zaorili nasproti viharji živjo klici. Veliki čelnik je v spremstvu članov ljubljanskega oblast. odbora pod vodstvom žnj. Kranjca in deputacije dobrovoljcev odšel takoj na ulico, pregledal akcijske čete in jih pozdravil s krepkim vzklikom: «Pomozi bog, junaci!» Oči Orjunašev so zažarele navdušenja, ko so zagledale pred seboj — velikega čelnika, ki je na ta žalostni dan stopil prvi na slovenska tla. Predsednik oblastnega odbora, inž. Kranjec ga je pozdravil s kratkim nagovorom, v katerem je naglašal težko bol vseh nacionalistov Slovenije, ki so izgubili tri svoje najboljše tovaršice. Stisnil je vojvodi, ki ga je za Vidovdansko revijo orjunaških čet v Ljubljani tako hrepeneče pričakoval mrtvi oblastni čelnik Stanko Znidaršič, v roke in ga poljubil. Vojvoda je z gromkim glasom izrazil slovenskim bratov svoje sožalje. Bodril in hrabil jih je k vztrajnosti na trnjevi poti v boj za zmago jugoslovanske ideje, naglašajoč, da je časa potrpežljivosti in trpljenja priklopila do vrhunca. Ako vlada sama ne bo znala ščititi tega, kar je vsem jugoslovenom najdražje in najsvetejše, potem si bodo znali Orjunaši sami poiskati zadoščenje. Svoj govor je zaključil s besedami: «Živela Jugoslavija! Slava Vašim padlim borcem!» Formalno se je takoj sprevod, ki je krenil proti Narodnemu domu, kjer se je vojvoda poklonil Trboveljskim žrtvam.

u— **Mestno združenje Ferijalnega saveza priredi** v soboto 14. t. m. nabiralni dan, katerega čisti dobiček je namenjen gradbenemu fondu Udruženja. Cenjeno občinstvo se naproša, da se odzove klicu dijaštva s tem, da v čim večji meri spreva k gromotnemu uspehu prireditve.

u— **Občni zbor orkestralnega društva Glasbene Matice** se vrši v sredo dne 11. t. m. ob osmih zvečer v Glasbeni Matici.

u— **Glasbena čitalnica** ima redni občni zbor v petek 13. t. m. ob osmih zvečer v Glasbeni Matici z običajnim dnevnim redom.

u— **Občni zbor Filharmonične družbe** v Ljubljani se vrši v ponedeljek 16. t. m. ob osmih zvečer v pevski dvorani Glasbene Matice.

u— **Zavod za gluhomeme v Ljubljani.** Na državnem zavodu za gluhomeme v Ljubljani se sprejmejo ob pričetku šolskega leta 1924/1925. vnovič gluhomemi otroci na prošnjo staršev ali njih namestnikov. Če se dokaže uhoševost, se preskrbovalni troški za gojence lahko znižajo ali pa tudi popolnoma sprejedo. Prošnje za priupk k pouku ali za sprejem notranjih gojencev v zavod je vložiti do 20. julija pri ravnateljstvu zavoda. Nastančnejši pogoji so razvidni iz razglašga, objavljenega v 49. številki «Uradnega lista».

u— **Koncert Šentjakobskega pevskega zbora in orkestra** se vrši 6. t. m. ob pol 9. zvečer v Filharmonični dvorani. Pevski zbor nastopi z dosedaj še ne izvajanimi zbori n. pr. Adamič: Serenada, Pavčič: Dekle med rožami; Adamič: Dekle moje prinesi vode itd. Vstopnice se dobijo v Šentjakobski knjižnici vsak dan od 5. do 8. zvečer.

u— **Kopalci v Tomačevem** lahko shranjujejo svojo garderobo pri postestnici Šrakar v Tomačevem 47, zadnja hiša ob Savi pred gostilno Kovač.

u— **Društvo najemnikov za Slovenijo** v Ljubljani nam sporoča: Z ozirom na včerajšnjo objavo, da se vrši prihodnja seja Društva najemnikov v Mestnem domu, opozarja društvo, da se današnja seja ne vrši v mestni dvorani, ampak v mestni posvetovalnici ob 20. uri.

u— **Policijske prijave.** Od ponedeljka na torek so bili prijavljeni policijski sledeči slučaji: 1 tatvina, 2 prestopka kaljenja nočnega miru, 1 prestopok cestnega policijskega reda, 2 prestopka prikrivanja najdenih predmetov, 1 telesna poškodba, 2 prestopka obrtnega reda in 1 nezgoda.

u— **Nezgoda.** V ponedeljek popoldne je bila najdena na Glincah ob bregu Gradščice 50letna bolehalna delavka Ivana Lukežič iz Glin v nezavestnem stanju. Podrla se je nanjo vsled vetra trhljena vrba, ki ji je prizadela težke notranje poškodbe. Bila je prepeljana z vozom Antona Boca v deželno bolnico.

u— **Dve prijateljici.** K. P. in A. B., obe stanujoči v hiši št. 65 na Dunajski cesti, sta imeli pred kratkim srečo, da je prva našla ustrojeno telečjo kožo, druga pa niklasto uro. Najdoba sta prikrili. Ker pa pride vse na dan, ju je kmalu izsledila policija in sta morali obe v zapor.

Iz Celja

u— **Celjski kolodvor,** dasi za živahni promet skoraj pemašen, so odlikuje po svoji izredno hvalevredni čistosti. Vrhutega ga krasijo ob peronski ograji okusno razvrščene cvetlice. Izpod strehe na peronu visijo jako lepo napravljene in z živimi barvami prepletkane lesene kaze, v katerih rastejo razcvetle cvetlice. Vsa čast g. postojanatelju Jakubu

in vsem tistim, ki gledajo na to, da nudi celjski kolodvor tujcem že pri vstopu v mesto tako lepo lice in napravi s tem le najboljši vtis.

u— **Letno kopalništvo in plavalništvo «Dinara» v Celju** je s 1. junijem t. l. že odprto. Leži okoli 15 minut izven mesta ob okrajni cesti proti Laškemu ter nudi za plavalce velik užitek, ker je edino plavalništvo, kjer se more gojiti plavanje v resnici tudi kot sport. Kabine so letos po večini že preurejene, tudi za točno postrežbo je preskrbljeno s tem, da je nastavljen v kopalniču nov oskrbnik in plavalni mojster. Vstopnina nikakor ni pretirana. Odrasli plačajo za enkratno uporabo kopalništva brez perila 1.50 Din, dijaki pa 1 Din. Preskrbljeno je tudi s perilom. Zeleti je samo, da bi zlasti mladina plavalništvo pridno posečala ter gojila tudi ta sport, ki krepi mišice in je v življenju mnogokrat velikega praktičnega pomena.

Iz Maribora

u— **Včerajšnje «Jutro»** je bilo mahoma razprodano, čeprav smo ga dobili 500 izvodov več kakor običajno. Od druge popoldanske pošiljave je ostalo še nekaj izvodov po trafikah in v podružnici «Jutra» v Vrvarski ulici 1. Opozorjamo na to one, ki si hočejo shraniti to številko s slikami kot spomin na prve žrtve naše organizacije jugoslovanskih nacionalistov.

u— **Železničarski shod.** Zveza jugosl. železničarjev sklicuje za 6. junija v Narodnem domu javen društveni shod.

u— **Dar dijaški kuhinji v Mariboru.** Cenilna komisija za dohodnino Maribor mesto in okolico je podarila na inicijativno g. svetnika Sedlarja Dijaški kuhinji v Mariboru 316 Din. Prisrčna hvala!

u— **Tedenski izkaz o nalezljivih boleznih.** Skratinka: ostali 3, novih 0, ozdrav. 2, umrli 1; trebušni tifus: ostal 1; griža: ostali 2, ozdravljeni 1, ostane 1; difterija: nov 1; trahoma: ostal 1; erisipel: ostal 1, ozdravljen 1.

u— **Shod društva stanovanjskih najemnikov za Maribor** in okolice se je vršil v nedeljo predpoldne v veliki Götzovi dvorani ob zadovoljivi udeležbi najemnikov iz vseh slojev. Društveni predsednik polkovnik v p. Aljenčič je navajal nekaj kričeljih slučajev iz najnovejšega časa, kako skušajo izsiliti posamezni hišni gospodarji od svojih strank popolnoma neopravičeno ogromne zneske, sklicujoč se na dejstvo, da najbrž s 1. januarjem 1925. preneha zaščita najemnikov. Podpredsednik Bahun je razpravljal v daljšem govoru o stanovanjski krizi, ker se v Mariboru v zadnjih 10 letih razen treh bančnih poslopj ni ničesar zgradilo, v teh pa stanovanja širšim ljudskim plastem zaradi visoke najemnine ne pridejo v dobro. V teku je gradbena akcija mestne občine, kateri je v ta namen zagotovljeno posojilo 5.000.000 Din pod precej ugodnimi pogoji. Se v tekočem letu namerava občina začeti zgradbo štirih poslopj, ki bodo obsegala 60 do 80 srednjeverstnih stanovanj. Ker prosi pri mestnem stanovanjskem uradu oblog 1000 strank za stanovanja, med temi je nad dve tretjini brez družinskega stanovanja, se stanovanjska beda sicer ne bo izdala olajšala, vendar je upanja, da bodo potem tudi zasebniki začeli kaj zidati. Po pozivu železničarja obč. odbornika Krajerja naj vsi najemniki pristopijo društvu, ki mora skušati doseči podaljšanje zaščite, najemnikov, je bilo zborovanje zaključeno.

u— **Smrtina nesreča v Götzovi pivovarni.** V ponedeljek je popravljaj polir Ivan Krajnc v Götzovi pivovarni nek zid. Nenadoma se je zrušilo ogrodje in Krajnc je padel iz precejšnje višine na tla. Zadobil je težke poškodbe na glavi ter je čez nekaj minut izdihnil. Krivda nesreče leži v tem, da je bilo ogrodje slabo postavljeno in da je bil ponesrečenec malo vinjen. Na lice mesta je prišel takoj policijski zdravnik, ki je ugotovil smrt.

Iz Primorja

* **Pišče s štirimi nogami.** Kakor poročajo tržaške «Novice», je pri Sv. Antonu v okolici Kopra izvalila te dni koklja piščeta, katerih eno ima štiri noge — prvi dve normalni, zadnji pa nazaj obrnjeni in kraji.

* **Tramvaj zdrobil otroku glavo.** V Trstu se je v soboto popoldne pripetila težka nesreča. Pri sv. Jakobu se je na ulici igrala gruča malih otrok, med njimi tudi 4 letni Rok Qazzella. V svoji otroški razposajenosti je se deček obesil na zadnji del voza. V hipu pa je padel pod voz in kolo mu je šlo preko glave. Obležal je v mlaki krvi; kolo mu je glavo popolnoma zdrobilo.

Čaruga pred sodnijo

Izpovedba gospe vd. Pirkmayerjeve. — Krvavi prizori iz hajdukovanja Čarugine tolpe.

Ob ogromnem interesu občinstva je v ponedeljek dopoldne bila kot pričča zaslišana gospa Stefanija vdova Pirkmayerjeva. Obklečena v črno prisega z levo roko, ker je desna še vedno težko poškodovana, in na vsa vprašanja odgovarja jasno in glasno. Pripoveduje, kako je kritični večer v Tompojevčih vstopil v obedovalnico neznan orožniški narednik s samokresom v roki in dejal: «V imenu zakona ste vsi aretirani!» V tem hipu je pokojni soprog hotel vstati, a ga je narednik s samokresom udaril po temenu in že tudi ustrelil. Gospa smatra, da je Pirkmayer podlegel prvemu strelu. Ona je prepadena pograbila najmlajše dete, a je tudi njo zadell strel v desno roko. Kravača od rane je vzela ključ z omare in jih ponudila Čarugi z besedami: «Vzemite vse kar imamo, samo ne ubijajte, saj vendar nikomur nismo storili zla!»

Glede svojih izpovedv v preiskavi zatrjuje gospa, da niso povsem točne, ker je takrat živela še v mrzlici pod strašnim dojm. Živo opisuje grozni prizor, ko so razbojniki odšli skozi vrata: Mož je ležal na tleh v krvi, cela soba je izgledala kakor po pokolu.

Pri konfrontaciji gospa točno spozna Čarugo kot narednika, ki je streljal prvi. Čaruga nekoliko pobit prizna, da je v Tompojevčih bil, da pa on ni ustrelil g. Pirkmayerja.

Gospa: «Kdo mi je tedaj ubil moža? Zakaj ne poveste, kdo ga je ubil. Imel je ženo in dečo, in niste priznali. Vse bi vam dali in bi ga bili lahko štedili!»

Zatem izjavlja gospa, da je nekdo v prvi zmed hotel Čarugo preprečiti, da ne bi streljal. Kdo je bil to, ne ve. Težka je njena obtožba za pajdaša Šulentića, ki ga je gozdar Pirkmayer sam zaposlil v gozdu, a je zaškrbnik v zahvalo navedel Čarugo in pajdaše na zločin. Za gospo je bil kot pričča zaslišan še sodni pristav Mijo Kumer, ki je prvi zasliševal Čarugo in mu je ta kar priznal, da je ubil Pirkmayerja. Zdej Čaruga taji in se izgovarja, da se je takrat bal batin.

Nato je prišla na vrsto pričča Marija Kristek iz Ostrošincev, kjer je neko noč vdrla v hišo do zob oborožena razbojniška tolpa in usmrtila rodbinskega očeta. Svedokinja prepozna Čarugo kot voditelja razbojnikov, Čaruga pa jo pošklbi po strani: «Za Vas doslej niti vedel nisem!»

Kot pričča je bil zaslišan orožniški narednik Svetozar Ivanović o umoru podnarednika Tintorja. Ivanović je po napadu prvi vodil izvide in obiskal Tintorja v bolnici, preden je izdihnil.

Zasliševanje ostalih treh prič: blagajnika Nemedija, trgovke Roze Fuks iz Trnjanecv, ki jo je Čaruga tolpa neko noč opljačkala, in pa Pirkmayerjeve 14 letne služkinje Katice Daraboš ni nudilo nobenih posebnih novosti, naka se je ponedeljkova razprava zaključila.

Nova zaloga

B S A motociklov

vseh tip dospel

Jugo-Auto d. z. o. z. Ljubljana
Dunajska cesta 36.

Naročite
poljudno
znanstveno
brošuro
Hobhouse
Liberalizem
Broš. 30 Din, pošl. 1.50
pri Tiskovni
zdrugi v
Ljubljani

Marija Turk roj. Mihevc

danes po dolgem trpljenju, previdna s tolažili sv. vere, za vedno zapustila.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v četrtek dne 5. junija 1924 ob štirih popoldne iz mrtvašnice v splošno bolnico v Ljubljani na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v župni cerkvi Sv. Petra.

Ljubljana - Trbovlje, dne 3. junija 1924.

Ivan Turk, blok. sluga drž. žel., soprog — **Ivan**, postajnačelnik, **Marija**, por. Gajšek, **Alojz**, uravritelj, otroci — **Vika Turk** roj. Koschell, sinha — **Janko Gajšek**, trgovec, zet — **Mina, Anđa, Vladimir, Majdica**, vnuki

Iz življenja in sveta

Kulturni drobiž iz Pariza

Pariz, koncem maja.

V gledališču Renaissance žanje velike uspehe drama »Jenica«, delo modernega dramatika Charlesa Méréja, čigar efektne enodelne »Tri maske« ste videli v letošnji sezoni tudi v Ljubljani. V Theatre des Arts je dosegla častni uspeh pri občinstvu in kritiki Andre Langova trodelna komedija »Ubogi mož«. Theatre Michel polni še ob koncu sezone svoje bogato repertoire. »La dame du péage«, ki jo je napisal Andre Leroy, uglašil pa M. Hirschmann in ki pravi o svoji duhovito komiko, muzikalno šegavostjo in modernem insceniranju večer za večerom vedno nove množice pariške publike.

Velika opera daje »Fausta«, »Parizala«, »Herodiado«, »Momo Vanno« itd. Nedavno je koncertiral v njej virtuoz Kubenik. Opera Comique poje »Lakme«, »Louise«, »Butterfly«, »Mignon«, »Cavallerijo« itd.

V Comedie Française igrajo v novitetah pomešan klasičen program, gledališče Fare Bernhard uprizarja z velikanskim uspehom Dumasovo »Damo s kameljami«. Odeon goji zlasti Moliereja, Shakespearea in Hugoja, pa tudi moderne francoske gledališke umetnike.

V raznih pariških gledališčih nastopajo družbe ruskih plesalcev, ki žanjejo s svojo visoko umetnostjo entuzijastične aplavze in polnijo hiše gledaliških podjetij.

Naslednja velike pokojnice Sare Bernarde, Cecilija Sorel, gostuje te dni v raznih klasičnih in modernih francoskih dramah v novem londonskem New Oxford Teater. Umetnica je bila v marcu in aprilu na turneji v Egiptu, kjer je žela nenavadno velike uspehe. Tamkajšnji mogotci in bogataši so jo kar obsipali z odklonjanji in darili.

V okviru mednarodnih gledaliških prireditvev povodom VIII. olimpijade razkazuje v gledališču Champs Elysees dunajska državna opera svoje umetnost. Pod taktirko ravnatelja Schalka in s sodelovanjem svojih najboljših moči, slavni umetnikov Mayra, Tauberja, Kurzove in drugih, žanjejo Dunajčani v Mozartovih operah velik uspeh. Kritika hvali zlasti brezhibno igranje Dunajčanov in razpravlja v razlikah med francosko in nemško glasbo in o posebnosti nemškega glasbenega interpretiranja.

Znanemu francoskemu dramatikumu Sardouju, avtorju komedije »Madame Sans Gene«, so v Parizu nedavno odkrili krasen spomenik.

Življenje v Moskvi

Novi napadi na inteligenco. — Talci. Beg v inozemstvo.

Življenje v Moskvi, sedanjem glavnem mestu sovjetske Rusije, je postalo v zadnjem času zelo monotono. Ljudje živijo od danes do jutri, naprej ne misli nihče. Glavno vprašanje, ki sedaj zanima prebivalstvo Moskve, je takozvano »čiščenje« mestnega sovjetskega sveta. Po nekem ukazu sovjetske vlade je namreč treba izgnati vso inteligenco iz vrst mestnih sovjetrov. Po odredbi komisarja Lunačarskega pa je treba tudi iz sovjetskih visokih šol izključiti vse predstavnike inteligence in buržoazije. V bodoče smejo visoke šole posejati samo študenti proletarskega rodu, vsi ostali elementi so izključeni. Ruska inteligencija si ni na jasnem, kako bo sovjetska vlada rešila ta pereči problem. Sprejem v vrste komunistične stranke je postal v zadnjem času zelo težak. Celo delavci se sprejemajo v stranko le pod pogojem, da se izkažejo s priporočilnim pismom svojih partijskih tovarišev.

V zadnjem času se tajno razširjajo po Moskvi manifesti velikih knezov Cirila

in Nikolaja Nikolajeviča. Letaki pozivajo prebivalstvo, da se priključi ruskomu monarhističnemu pokretu in da inscenira upore proti boljševikom. Ker je boljševska vlada prepričana, da širijo te manifeste predstavniki bivše ruske aristokracije, je moskovska policija izvršila več aretacij. Aretirane so bile cele rodbine. Med aretiranci se nahajajo knezi Lvov, Seremetjev in drugi.

Nedavno je boljševiška vlada otvorila v Moskvi centralno prodajalnice briljantov. Kupčija se je sprva prav dobro obnesla, a je kmalu nastala popolna stagnacija. Občinstvo tudi nerado poseja restavracije in hotele, ker so mnogi natakarji tajni agenti Čeke. Tudi vsi nosači in izvoščiki so tajni agenti. Vsako pismo, ki ga tujec pošlje po nosaču, pride najprej v cenzuro k Čeki in šele potem k adresatu. Pred delavnimi borzami stoji vedno tisoč nezaposlenih delavcev. Breda neprestano narašča.

V zadnjem času zapušča prebivalstvo v velikem številu Rusijo. Sovjetska vlada pa je odredila, da sme odpotovati v določenem roku v inozemstvo le gotovo število ljudi. Zalostno so razmere v »boljševiškem raju«.

Okno bo videlo čez gore in vode...

Ta naslov doni sicer nekoliko svetopisemsko in fantastično, toda moderna tehnika se trudi da bi ga izluščila iz njegovega metafizičnega oboda ter ga postavila na tla realnosti. Londonski izumitelj dr. A. M. Low je namreč že deli časa prav na delu, pri katerem so resno trudi, da bi mu potom telefona ter žičnega in brezžičnega brzojava uspelo pričarati pred naše oko sliko osebe, katere nam telefonira ali brzojavlja.

Vest zveni na prvi mah nekoliko čudno, a vendarle ni brez podlage. Kdor je pred kratkim bral, da se že fotografirani pesniki oddajajo in sprejemajo brzojav, no, se pač ne bo čudil profesorju Lowu, ki hoče to stvar postaviti na podlago trdnih dejstev.

Vprašanje, okoli katerega se suče ta stvar, je problem daljave in vidnosti. Če lahko motrimo ljudi in predmete na tisoč in desetih kilometrih daleč — pravi nčenjak — čemu ne bi jih mogli videti na še večje razdalje? Vprašanje se in odgovarja takole:

Princip radiofotografije je v bistvu isti kot pri brezžičnem brzojavu ali radio-telefonu. Če zračni valovi prenašajo glasove, čemu ne bi prenašali tudi svetlobnih vtisov? Kar se je dalo napraviti z glasom, se da doseči tudi z optičnimi pojavi, samo po drugi poti. Upravičeno je torej domneva, da bodo električni valovi prav kmalu prenašali tudi slike, katere bomo želeli videti.

Seveda bo treba za to še prej iznajti posredovalne priprave in aparate. Toda naloga tehnike, fizike in kemije je, da ne prestopa črte in odkriva nova presečenja. A učenjak se nadeja, da ni več daleč čas, ko bodo ljudje na enak način kot poslušajo danes radio-koncerte, v bližnji bodočnosti lahko gledali konjske dirke, nevlito v oblakih, dogodke bogve kje na svetu. Gospod ali dama, ki se bosta telefonično razgovarjala, bosta imela v svojem aparatu majhno zrcalce, ki bi reflektiralo sliko govoreče osebe. Tako bo občevanje ljudi med seboj popolnejše. Izostali bodo lahko vsi osebni obiski in svidenja. Moderna tehnika jih bo popolnoma odpravila.

× 2000-letnica stenografije. Strokovnjaki trdijo, da je nedavno preteklo 2000 let od obstanka stenografije. Stenografijo so baje iznašli v Grčiji, kar sklepajo iz tabele, ki so jo našli v Akropolisu. V Rimu se je prvi pečal s stenografijo neki Enlos, a izpopolnil jo je Tiron, prijatelj Ciceronov. Stenografske znake so po njem imenovali »tironske note«. Ta stenografija pa je bila seveda zelo nepraktična, ker so takratni stenografi mo-

rali znati nad 13.000 znakov na pamet. Prvič so se ti znaki uporabljali v rimskem senatu, ko je Katon govoril proti Katlini.

× Koliko je na svetu telefonov. Leta 1921 je bilo na celnem svetu okoli 20.860.000 telefonskih aparatov. Največ aparatov v Evropi je imela Nemčija (1.809.574), nato slede Anglija (985.964) in Francija (473.212). V Ameriki je sam New York imel 898.213 in Chicago 475.840 telefonskih aparatov. Na Ameriko je v celnem odpadu 64 odstotkov, a na Evropo le 25 odstotkov aparatov.

× Italijanska lekcijska o dostojnosti. Rimska »Tribuna« se razburja radi ponašanja nemških gostov, ki so letos poplavili Italijo. List naglašja, da hodijo nemški izletniki po mestnih ulicah brez klobukov in navadno tudi le v srcah brez suknje. »Tribuna« ogorčeno poziva transvajsko upravo, da zabrazi vsem onim tujcem, ki niso dostojno oblečeni, pristop v tramvaj. Radovedni smo, kaj bo odgovoril nemški tisk na to fašistovski lekcijski!

× Nenavadna pravda za ločitev zakona. Te dni se je vrisila v Londonu zanimiva razprava za ločitev zakona.

Trgovci Hopkins se je hotel ločiti od svoje žene edino iz razloga, ker je ona strastna ljubiteljica radiotelefona. Žena je radi te svoje strasti zamenjala deco in hišno gospodarstvo. To možu seveda ni ugajalo. Sodišče je odobrilo zahtevo za ločitev zakona. Trgovci Hopkins se je tako osvobodil vseh žic. On gotovo želi na drugo ženitev. Želi si gotovo žensko, kateri ne bo rojil po glavi niti žični niti brezžični brzojav.

× Silka dragega - na čevlju. Pariz ima zopet svojo senzacijo. Medaljon na nogi je najnovejša moda, s katero dokazuje pariški ženski svet svoj smisel za originalnost. Silko svojega dragega nosi Parižanka na čevlju v malem medaljonu, ki je pritrjen na zaponki. Nosilka sicer silko ne more videti, a vendar ima sladek občutek, da je njen izvoljenec vsaj na ta način »pod njo«. Razen tega se silka lahko vsak čas zamenja, čim je dala mladenka svojem oboževalcu »potni list« in si preskrbela novega fanta.

× Razstava lutk. Francoski institut za otroščad je otvoril 30. maja v Parizu originalno razstavo 2500 lutk v historičnih krojih vseh francoskih pokrajin. To otvoritev je obiskalo ogromno občinstva, med njimi tudi več članov vlade. Čisti občutek te zares nenavadne prireditve gre v korist otroštvu in bo, kakor pričakujejo izredno velik.

Porotniki so vprašanje glede težke potrdili, nakar je bil obtožene obsojen z ozirom na mladost na eno leto težke ječe.

DVA SLUČAJA DETOMORA.

Zaradi detomora se je zagovarjala danes tudi Marija Razboršek, 24-letna posestnica hiše iz St. Lenarta nad Laškimi. Gospodinja, pri kateri je služila v občini St. Rupert, jo opisuje kot poteno in pridno dekle. Službo pa je morala zapustiti, ker jo je gospodarica sumila razmerja s lastnim možem. Vseled tega je je peljala k zdravniku, ki je ugotovil, da je v drugem stanju. Ker se je torej v njeni okolici splošno vedelo, da pričakuje poroda, a otroka po gotovemu času nikjer ni bilo, je orožništvo po kratkem zaslišanju porod priznalo. Povedala je, da je otroka porodila brez vsake pomoči in da je kmalu nato umrla. Mrtvega je baje zavila v cunje, skrila v kuhinji v omaro, čez tri dni pa zakopala na mestu, ki ga je orožnikom sama pokazala. Ležal je pod dvema kamnoma in na njem je bilo nasute le malo zemlje. Sorodniki o kaki nosečnosti in porodu sploh ničesar niso vedeli. Obdolženka trdi, da je prikrivala porod in zakopala otroka le iz strahu pred silno strogimi starši. Zdravniki so ugotovili, da je bil otrok normalno razvit. Smrt je nastopila, ker je otrok vsled daljšega in težavnega poroda oslabil, in ker ni bilo pri porodu nobene pomoči.

Obtožnica ves čas porotne razprave in tudi preiskave očeta nezakonskega otroka ni izdala. Zanimivo je, da je došlo na okrožno sodišče pismo iz Belgije, v katerem jo dolži neki njen znanec detomora tudi že pred petimi leti. Razboršek sumničenje odločno zanika in pravi, da je to akt maščevanja. Porotniki so vprašanje glede detomora zanikali, ravno tako pa soglasno potrdili, da je zakrivila prestopček s tem, ker ni poklicala k porodu zanesljive pomoči. Radi tega je bila obsojena na 2 mesecec zapora, ki ga je odslužila že s preiskovalnim zaporom.

23-letna Marija Černele posestnikova hiše na Malem vrhu, občina Globoko, je imela že več let ljubavno razmerje s nekim posestnikovim sinom. Prvi nezakonski otrok je umrl po enem letu na škrlatni, drugega pa je pričakovala koncem aprila 1924. Svoje nosečnost je prikrivala do zadnjega tudi svojemu očetu in mamehi. Dne 17. aprila je obdolženka pomagala kopati svojemu očetu v vinogradu. Ker pa ji je postalo proti polnoči slabo in je občutila že porodno bolečino, se je nanotila domov, porodila med potjo, otroka pa vrgla, okrona zakopala v mlako, nato se pa podala domov, kakor da bi se ne bilo ničesar zgodilo. Obdolženka se skleneje v svojem zagovoru na trenutno duševno zmedenost o priliki poroda, češ da ne ve, li je bil otrok živ ali mrt. Temu nasproti pa ugotavlja orožništvo poročilo, da detomorilka pri poizvedbah začetkom sploh ni hotela pokazati pravega prostora, kjer je bil otrok potopljen. Pač pa je zatrjevala, da je otroka odnesla neznana ženska ter ga vrgla v neko gozdno mlako. Šele, ko je orožnik numeraval opustiti nadaljnjo iskanje in odvesti detomorilko s seboj, mu je iz lastnega nagiba pokazala prostor, kjer je bil otrok zakrit. Tital je v glavo navpično v blatu, še pod vodo, noge pa so bile pokrite s praproto. Pri strašnem pogledu na mrtvega otroka je Černeleva takrat svoje dejanje priznala in tudi tekom sodne preiskave izjavila, da se čuti krivo. Zdravniki izvedeni so ugotovili, da je bil otrok popolnoma razvit, življenjski sposoben in da je moral živeti še najmanj eno uro po porodu. Obdolženka je srečal v kritičnem času tudi neki moški, ki je slišal iz smeri dotične mlake, kjer je bil otrok zakopan, kmalu po srečanju otroče vpitje.

Černele ves čas razprave joka, trdi pa še vedno, da v hipni zmedenosti ni vedela, li je otrok živ ali mrt. Vprašanje glede detomora so porotniki potrdili z 10 proti 2 glasovom, nakar je bila Černele obsojena na tri leta težke ječe.

Porotne obravnave

TATVINE.

Ljubljana, 3. junija.

Porotno sodišče (preds. nadsvetnik Mladič, votanta nadsv. Keršič in sodnik Sajovic, dr. pravnik dr. Ogoreutz) je imelo danes opravka z dvema premetenima vlomilema in tatovoma na debele, Vinkom Rošem, slikarskim pomočnikom v Ljubljani in Jernejem Ambrožičem. Prvi je bil že dvakrat kaznovan zaradi tatvine, pa ga nobena kazen ni izučila. Čim je prišel iz zapora, se je zopet napotil s tovarišem Omahom v Kamnik, kjer sta 9. decembra 1923. vlomila pri trgovcu Albrehtu in odnesla kožuhe, obleke, žlice, nože, pile, prte, okove itd. Ukradeno blago je deloma oddal tesarju G. na Pšati, kjer je stanoval, deloma pa ga je prodal v Ljubljani. Medtem je beračil v kamniški okolici, dokler ga niso izsledili in oddali v jetnišnico. Tu se je seznanil podrobneje z V. Smolnikarjem in ga pregovoril k skupnemu begu v Italijo. Prišla pa sta le do Zeleznikov, kjer sta 3. marca t. l. ponovno vlomila v pošto in odnesla mnogo poštinih pošilk najrazličnejše vsebine, kakor perilo, obleke, blago, žarnice, barve in celo orgelce. Iz Zeleznikov je Roš v zametljivi hudomušnosti pisal jetniškemu pazniku dopisnico zasmehljive vsebine, dočim jetniške obleke ni vrnil, dasi si je na pošti nabavil boljše. Nato sta začela prodajati ukradeno blago, dokler ju niso aretirali in oddali v zapor. Pri razpravi je Roš vse očitane mu delikte pripoznal in polni meri in se zagovarjal z nepremagljivo silo in pomankanjem, kar je posebno poudarjal tudi njegov zagovornik dr. Zirovnik. Porotnikom sta bili stavljeni dve vprašanji glede tatvine v skupnem znesku 18.000 Din in glede beračenja po deželi. Porotniki so potrdili prvo vprašanje soglasno, zanikali pa so drugo vprašanje. Porotno sodišče je nato obsodilo Vinka Roša na štiri leta težke ječe.

Druga obravnava proti Jerneju Ambrožiču je bila v svrhu zaslišanja neke priče preložena na danes dopoldne.

MLAD POHOTNEZ.

Celje, 3. junija.

Grd zločin posilstva je zakrivil dne 20. maja tekočega leta v gozdu v Ločah nad nekimi 10-letnim dekletom 14-letni Vincenc Pratermer, dlnar v Ločah. V gozdu je pritekel za deklico, jo prijel za ramo ter zakričal: »Daj denar sem, če ne te bom z nožem in te vrgel v jarek!« Ker deklica ni imela denarja, jo je nekaj časa pustil, nato pa zopet prišel za njo, ji pretil z nožem, jo vrgel na tla in zakrivil hudodelstvo posilstva. Po izvršenem zločinu ji je ponujal denar, da naj o celi stvari molči. Obdolženec skuša svojo krivdo omiliti z zagovorom, da ga je neki tovariš večkrat poučeval o spolnem občevanju in ga tudi zapeljal k temu zločinu. Vendar se je za zagovor izkazal kot popolnoma neresničen; pač pa se poroča o obdolženca, da je vkljub svoji mladosti že popolnoma pokvarjen.

NA KRESNO NEDELJO V VINOTOČU.

Novo mesto, 3. junija.

Na kresno nedeljo dne 24. junija 1923. je prišlo v Tisličevem vinotoču v vasi Kalce - Naklo med Rudolfom Cunkom in posestnikom Josipom Turkom, ki sta oba zelo razburjiva človeka in sta bila tudi nekoliko vinjena, zaradi otrok do prepira, v katerem je Turk udaril Cunka s klopjo, da je padel in ga potem še

vsak slučaj sem storil potrebno, da ga prepričim... Kot pošten človek sem bil dolžan, da to storim!... Moje ime je Marcel Duchenin in ne Rouit!... Odidite iz moje hiše!... Da odidem? ... Saj se šalim!... Poslušaj: Bourriade ni umrl!... Mi smo razširili vest o njegovi smrti, da te zazibljemo v brozskrbnost. A on je živ. Pravkar smo ga telefonično poklicali; že prihaja, v petih minutah bo tu. In če te spozna, bo tvoj račun takoj poravnal s temle browninom... s tvojim browninom... dobro in nevarno orožje, ki ti je gotovo žal, da si ga pustil doma... Prav. Pričakujem. Ker torej Bourriade pozna moža, za kogar me vi amatrate, se boste kmalu uverili o svoji pomoti!... Hladnokrvno sede, prekriža nogo in si prižge cigareto. Dož udarja na okna... Nihče se ne gane... Tesnoba tišina zavlađa... Nakrat se oglasi zvonec glavnih vrat. Strašen se zdi zvonec glas. — Evo Bourriade!... izpregovori mož, ki je prej govoril.

Browning položi na mizo in stopi k vratom v katera se upro pogledi vseh. Rdečobrki obtožene plano in v enem skoku je pri mizi, zgrabil orožje in vihteč ga proti trem tožiteljem, zvrnil z besnim triumfom:

— Roke kvisku, če ne ustreliš!... Da, jaz sem Rouit!... Rouit, ki vas je izdal!... A tega mi ne morete dokazati ne vi ne nihče drug, vi, beda!... Kdor se le gane, ga ubijem!... Telefoniral bom in dal vas bom prijeti kot vlomilca. In potem... Tresejo se od sovraštva planje može nanj.

— Tak streljaj vendar!... Tvoj browning je prazen!... Ni bil Bourriade, ki je zvonil, ampak ena izmed naših prijateljic iz kavarne. Bedni Bourriade je pač res umrl!... umrl na posledičnih slabega ravnanja, ki si mu ga nakopal ti, kanakja!... Tvoje obnašanje v kavarni je res da našo domnevo okrepilo... toda med tvojimi papirji ni nikakega dokaza... Če bi se ne bil ganil, bi ti ne storili ničesar, kljub našim sumnjam, ker mi nismo ubojice!... A ti si priznal!... Priznal si!... Končno vendar!... Zdaj bomo najprej spravili tvojo gobo zopet v red, potem... —

Drugi dan so prinesli listi pod zaglavjem »Razno« sledečo vest: Samomor. Doma v sobi so našli mrtvega gospoda Marcela Duchenima, stauujočega v Charles - Laffittovi ulici v Neuillyju. (Prevel —ša.)

Rešimo sokolski Tabor!

J. Joseph - Renaud:

Izdajica

— Godba bo zaigrala »Ogrsko rapsodijo«. V zadnjih taktih je velik bučen akord, saj se spominš? ... ki bo preglasoval ves kavarinski šum ... in baa med temi akordi bo počil revolverski strel, iz žepa, skozi blago, in podlež bo poginil! ... Da, podlež! ... se nikdar ni bila izvršena pravičnejša obsodba kakor bo ta! ...

Te besede je govorila elegantna, travolaska velikih, jasnih oči, s tihim, tresočim se glasom svoj prijateljici. Sedel sta v veliki kavarni, polni ljudi, kjer je vsak večer igrala dobra godba. Onstran stebra, ki je ločil njuno mizo od sosedne, je sedel mož z velikimi, rdečimi brki, sam, in zdelo se je, da se sklanja k njima in posluša ... O, ni jih mogel razumeti! ... In dama z velikimi jasnimi očmi nadaljuje:

— V decembru leta 1917. se je prijavljalo sedem francoskih ujetnikov, da pobegne iz kazniške taborišča na Saškem. Niti drugi ujetnik, po imenu Rouit, je izvedel za njihov namen. Izdal jih je, podlo in nizkотно, zato da so mu kot plačilo dovolili povratek v navadno ujetniško taborišče... Nekaj ted nesrečnikov so usmrtili straže. Ostali so morali pretrpeti stražne kazni, prave travcate, muke: eden

je na njih umrl, drugi pa so si jedva opomogli. In ti so se zakleli, da bodo maščevali svoj tovariš in sami sebe. A Rouit je izginil! Od premirja sem so ga iskali zaman. Končno so mu prišli zopet na sled. Zdaj je tukaj, v tej kavarni! ... Da, zdaj je tu... Njega bo zadela kazen... In v enem divnem akordu se bo strel izgubil brez glasu...

Malo minut za tem udar dirigent s palčico na pult. Šum v kavarni se jame polegati. Dirigentova roka se zgrane, počasi... Tihi, skoraj brez-slišni glasovi se dvignejo iz strun... To ni bila divja in ognjevita »Rapsodija«, kar je začel svirati orkester, marveč lahni Berliozov silfidni balet, ki se nečno vije v trajnem pianissimo!...

Mož z rdečimi brki pač ni mogel čuti neprevirnih besedi svoje lepe sosedice, kajti na njegovem obrazu se ni ganila nobena mišica. Kmalu vstane, poravnava račun in mirno odide.

Ko izstopi pred samotno vrtno hišico v Neuillyju iz avto-taksija, je prišel lahen, droben dež skozi nočno tmino. Popolna tišina je vladala vse-naokrog kakor na deželi. Mrka tišina...

Predsoha... delovni kabinet... Električna luč zagori — in mož poskoči od groze!... Trila tulci zro vani preteče. Eden

izmed njih ima v roki samokres z dolgo, modrikasto cevjo. Drugi zapre vrata in se nasloni nanje. Preproge so pokrite s papirji, listinami in knjigami; bilo je očitno, da so v naglici prebrskali vse.

— Kaj iščete tu? ... zavpije došlec.

— Čakali smo te, Rouit! ...

— Rouit? ... Marcel Duchenin je moje ime! ...

— Marcel Duchenin, da! Toda tvoje ime je Rouit! ... Svabi so ti pač preskrbeli listine na to ime.

— Kaj pomeni to govorčenje? ... Svabi? ... Kdaj? ... Najprej mi povejte, kdo da ste! Nikdar vas še nisem videl! ...

— Res je! ... Od štirih, ki so ostali, te je eden poznal, le enemu je bil znan tvoj obraz, to je bil Bourriade. In Bourriade je umrl v Švic kmalu po premirju, v sanatoriju, kamor se je šel lečiti ... Ha, to te je opogumilo! ... A v kavarni »Lyrique« si se izdal: Dve naši prijateljici sta v tvoji bližini govorili, pretli sta, in ti si jima verjel. Potem si stisnil dirigentu pet louisov v roko, da ne zaigra »Ogrske rapsodije« in nato si se splazil ven in bil si bled, da so se tvoji brki zdeli črni ... Brez pomena je, če tajiš ... Videli sta te! ...

— Čul sem govoriti o nameravanem umoru ... Nisem verjel, da za-

Gospodarstvo

Pritožbe trgovcev proti odmeri točilne takse

Prijatelj našega lista nam je poslal prepis pritožbe, ki jo je vložil na finančno okrajno ravnanstvo v Ljubljani, ker mu je bila predpisana taksa kot točilcu iz 1. odstavka, pripombe 4., letnih 3000 dinarjev, dasiravno prodaja v svoji trgovini alkoholne tekočine le v zaprtih steklenicah in le za konsum izven poslovnih prostorov. Ker utegnejo izvajanja te pritožbe zanimati tudi druge trgovce, ki jim je bila taksa enako odmerjena, priložimo pritožbo v celoti.

«S plačilnim nalogom z dne ... ki sem ga prejel dne ... se mi je predpisala taksa za točenje alkoholnih pijač za leto 1924. v polletnem znesku po 1500 Din. Proti temu plačilnemu nalogu vlagam v odprtem roku pritožbo in prosim, da se sklep cenilne komisije kot ne utemeljen razveljavi ter da se mi ne predpiše taksa po prvem odstavku pripombe 4., temveč po pripombi 2. k tarifni postavki 62.

Prvi odstavek pripombe 4. k tarifni postavki 62. se po jasnem besedilu zasnova in pravilnika nanaša le na one prodajalce, ki prodajajo alkoholne pijače v odprtih in zaprtih posodah za konsum v poslovnih prostorih, ne pa tudi na prodajalce, ki sicer sami polnijo steklenice z alkoholnimi pijačami, toda jih morajo polniti izven prodajalnega lokala, jih imeti za prodajo v naprej pripravljene ter po trgovskem običaju, t. j. s štanjolom, pečatnim voskom, trdno znamko itd. zaprte in ki ne smejo kupcem dovoliti, da bi alkoholne pijače v poslovnih prostorih razveljavili. Na te prodajalce se nanaša pripomba 2. k tar. post. 62., v kateri je prodaja v zaprtih posodah za konsum izven poslovnih prostorov izrečno predvidena.

Jaz prodajam glasom priloženega potrdila občinskega urada v N. alkoholne pijače samo v steklenicah, zaprtih po trgovskem običaju, za konsum izven poslovnih prostorov, ker jih že po obrtnem listu drugače prodajati ne smem.

Iz tega razloga prosim, da se plačilni nalog izpremeni in predpiše takso po pripombi 2. k tar. post. 62.

Prošnji je bilo priloženo z 20 Din kolikavno potrdilo te-le vsebine:

«Podpisano županstvo potrjuje, da prodaja g. N. N., trgovca v N. št. ... alkoholne pijače samo v steklenicah, ki so že v naprej za prodajo pripravljene in po trgovskem običaju zaprte. Kupci nikdar ne zavijejo kupljenih alkoholnih pijač v poslovnih prostorih, temveč jih nosijo domov. Prodaja alkoholnih pijač ni pri njem niti edini niti glavni posel.»

Ker je taksa po pripombi 2. (za gostilne) včasih za polovico manjša nego po pripombi 4. in je, kakor smo čuli, izgled na uspeh pritožbe, priporočamo onim, ki 15dnevnega roka za pritožbo še niso zamudili, naj vložijo enako pritožbo. Pritožba se kolkuje z 20 Din.

Kritično stanje italijanskega vinogradništva

Vinske krize ne poznamo samo pri nas, temveč jo občutijo skoro vse evropske države, ki izvažajo vino, zlasti tudi Italija, kjer se prilike na vinem trgu vedno zaostrejejo. Lanske vinske zaloge so še obilne, a za leto se obeta zopet dobra vinska letina. Vinarske organizacije zahtevajo razne olajšave, ki naj bi pomagale, da bi se vino lažje in hitreje prodalo. Predvsem so zahtevale ukinitve ali vsaj znatno znižanje prevoznih cen za vino ter strogo zaščito pravega vina proti pocenarejalcem Italijanska vlada je že odredila stroge mere za zaščito vina proti pocenarejanju, znižala nedavno prevozne cene in obljubila še druge olajšave, da bi se izvoz vina čim najbolj povečal. Tudi Italijanska zunanja zastopstva se zelo prizadevajo v odnosnih državah zbuditi zanimanje za Italijanska vina.

Kritično stanje italijanskega vinogradništva je razvidno zlasti iz naslednjega:

Francija, ki je uvozila iz Italije svojčasno že do 229.000 hl vina, je uvozila lani komaj 72.000 hl; naslednja leta bo pa uvažala še manj, ker se v njenih kolonijah zelo razvija vinogradništvo. V Severno Ameriko je včasih izvažala Italija večje količine vina, a sedaj ne izvažati niti hektolitra, ker je tam zabranjeno uživanje alkoholnih pijač. V Švico je Italija izvažala v l. 1916. preko pol milijona hektolitra, a lani je izvozila le 390.000 hektolitrov; uvoz vina v Švico je lani sploh znatno padel, in sicer je padel močno uvoz običajnih vin, dočim se je uvoz finih vin nekoliko povečal. Nemčija je leta 1913. uvozila 47.000 hl italijanskega vina, lani pa niti 4000 hl.

Podobno se je zmanjšal izvoz italijanskih vin v druge države. Poleg zmanjšane svetovnega vinskega konzuma je delna krivda v zmanjšanju italijanskega vinskega izvoza tudi vedno večje prodiranje španskih vin na zunanja tržišča. Španska vina so izvrstna, stroški produkcije so relativno nizki in vinska izvozna organizacija je v Španiji prav vzgledna.

Italijanska vlada rešuje vinsko krizo tudi tako, da je izdala odredbo, ki bi vinogradnike obdržala, da preobilne vinske zaloge pretvorijo v žganje, ki se lažje obdrži in prevaža. Pričeno po italijanskem vzgledu se bo morala ravnati tudi naša

država, ki boluje na zelo slični vinski krizi kakor Italija.

— Revizija kreditov Narodne banke. Nova revizija kreditov bo v celem osvo bodila okrog 170 milijonov dinarjev; od tega zneska bo največji del stavljen na razpolago izvozni trgovini kot šestmesečni sezonski kredit. Ostanek dobe pod letja, ki so opravljena za ceneni kredit. Med temi so tudi nekateri bančni zavodi. Po teh vestih je sklepiti, da letos za izvozni kredit ne bo tako težko kakor lani.

— Naš izvoz v aprilu je znašal po podatkih Generalne direkcije carin 200.920 ton blaga v vrednosti 725.294.776 Din, to je za 44.852 ton (+ 20,75 odst.) v vrednosti 235,8 milijona Din (+ 48,16 odst.) več nego v aprilu prejšnjega leta. V prvih štirih mesecih t. l. je bilo torej izvoženo 976.184 ton v vrednosti 2.786.672.730 Din, to je za 222.638 ton (+ 20,54 odst.) v vrednosti 784,6 milijona Din (+ 39,19 odst.) več nego v istem času lanskega leta.

— Mlinarski kongres preložen. Na zadnji seji Industrijske centrale v Beogradu se je sklenilo, da se mlinarski kongres preloži na 14. junija.

— Izvoz perotnine iz naše države. Po podatkih Generalne direkcije carin v Beogradu je znašal izvoz perotnine iz naše države v prvem četrtletju t. l. 17 vagonov v vrednosti 45 do 50 milijonov Din. V aprilu t. l. je znašal izvoz žive perotnine vrednost 4 do 5 milijonov Din. V lanskem celotnem letu se je izvozilo perotnine 600 vagonov v vrednosti 140 milijonov Din, a v letošnjem celotnem letu se računa na izvoz v vrednosti 200 do 225 milijonov Din. Živa perotnina se izvažala v glavnem v Italijo, Španijo in Madžarsko. Zaklane perotnine gre največ v Anglijo, Francijo, Švico, Avstrijo in v zadnjem času tudi v Nemčijo.

— Kooperacija treh denarnih zavodov iz Zagreba javljajo, da se vršijo pogajanja med zastopniki Srpske banke v Zagrebu, Jadranske - podunavske banke v Beogradu in Srpske centralne prireditelne banke v Sarajevu glede upostave ožje interesne vzajemnosti.

— Dobave in odjaje. Pri ravnanstvu državnih železnic v Zagrebu se bo vršila dne 23. junija ofertalna licitacija glede dobave martin - jekla in žlebnatega jekla za vzmeti, pri odložitvi za mornarico v Zemunu pa istega dne ofertalna licitacija glede dobave 2 vagonov mila. Natančneje v Trgavski in obrtniški zbornici v Ljubljani. — Pri komandi 8. žandarmerijskega polka v Ljubljani se bo vršila dne 20. junija ožja ustna licitacija zaradi izdelave blaz za orožnike, in sicer v količini od 50.000 Din iz od države dostavljenega snaka event. tudi ostalega blaga in potrebnih, če se te licitacije udeležijo vsaj 4 zainteresirani. Natančni v smislu zakona sestavljeni pogoji so interesantom najpozneje do 19. junija med uradnimi urami na vpogled v pisarni poveljstva 8. žandarmerijskega polka v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 3, pritičijo desno.

— Prilina poravnava je uvedena nad zagrebškimi trgovci Vilimom Steinerjem. Narek je 2. julija. Dolžnik ponuja 35-odst. izravnanje.

— Poset poljskih industrijcev. Skupina poljskih industrijcev iz Lodza namerava v prvi polovici junija prispeti v Jugoslavijo in posetiti vsa najvažnejša gospodarska središča naše države.

— Konferenca južne železnice v Bologni. Včeraj se je sestel v Bologni odbor štirih pri južni železnici interesiranih držav, in sicer Italije, Jugoslavije, Avstrije in Madžarske. Na konferenci se obravnava vprašanje notranje organizacije odbora.

— Znižanje eskomptne obrestne mere v Češkoslovaški. Iz Praga javljajo: Bančni odbor finančnega ministrstva je z 28. t. m. znižal obrestno mero bančnega urada za eskompt menic in vrednostnih papirjev od 6,5 na 6 odst. Lombardno postavke ostanejo nespremenjene.

— Naraščanje lesnega izvoza iz Češkoslovaške v Madžarsko. Po madžarski statistiki je razvidno, da si češkoslovaški les vedno bolj osvaja madžarski trg in izpodirja tam rumunsko konkurenco. V prvih treh mesecih 1923. se je izvozilo iz rumunske Sedmogradske 7000 vagonov lesa v Madžarsko, a v prvih treh mesecih t. l. le še 4042 vagonov. Madžarski lesni trgovci in konzumenti so vedno obračajo na slovaški trg, kjer so tudi lesne cene nižje nego v Rumuniji.

— Vprašanje madžarskega posojila. Iz Budimpešte poročajo: Bivši finančni minister Teleszky proučuje po naročilu vlade v inozemstvu položaj mednarodnega denarnega trga. Po izvršitvi tega predmeta se bodo pričela konkretna pogajanja s posameznimi skupinami, ki bi dala posojilo. Kakor je podoba, bodo pri madžarskem posojilu udeleženi inozemski denarni trgi.

— Češkoslovaški nakupi konj v Madžarski. Na zadnjih sejah v Debrezinu so češkoslovaški trgovci s konji nakupili večje število konj in sicer kaže za vojaštvo.

— Stanje posevkov v Madžarski je po uradnem poročilu z dne 26. maja splošno zadovoljivo.

— Slabi izgledi vinske letine v Madžarski. Po poročilu madžarskega poljskega ministrstva so izgledi letošnje vinske letine v Madžarski lako slabi. Mnogo

vinogradov je tekom zime pozeblo, neugodno pomladno vreme je oviralo delo kakor tudi razvoj trt. Poleg tega pa je še toča na mnogih krajih napravila ogromno škodo. Zaradi slabih izgledov vinske letine so začele cene vinu v Madžarski naraščati.

— Zmanjšanje obtoka bankovcev v Madžarski. Po izkazu 23. t. m. se je obtoč bankovcev v Madžarski zmanjšal na 2220,67 milijarde mK.

— Naraščajoča pasivnost nemške trgovinske bilance Nemška trgovinska bilanca v aprilu kaže zopet neugodno razmerje med uvozom in izvozom. Uvoz je poskočil od 692 milijonov mark v marcu na 803 milijona mark v aprilu, a izvoz samo od 456 na 481 milijonov mark. Pasivnost se je torej napram marcu znatno povečala in sicer največ zaradi velikega uvoza sirovin in polfabrikatov. Izvoz sladkorja se je tekom aprila povečal.

— Insolvenca hamburške banke. Nemško časopisje poroča, da se nahaja Hamburger Handelsbank v plačilnih težkočah.

Sokol

SOKOLSKA SLAVNOSTI V MARIBORU — KOT SPOMIN NA L. 1914.

Maribor, 1. junija. Lepemu predvečerju (o katerem smo že poročali) je sledila pomembna slavnost. Že ob 8. zjutraj so zadoneli prvi glasovi godbe in ljudskem vrtni, kjer je imelo Sokolstvo glavne skušnje za popoldansko prireditve. Tekom dopoldneva je prišlo še lepo število gostov. Tako je mogel pozdraviti starosta Sokolskega društva mariborskega br. dr. Toplak, ko je ob 11. otvoril slavnostni občni zbor, sveznega starosta br. Gangla, ki je bil živahno aklamiran; prej pa se je spominjal našega najvišjega brata, Nj. Vel. kralja, ki mu je bila odposlana udanostna brzojavka. Nato je vzkliznil dobrodošlico bratu Heumerju, podstarosti Sok. društva Zagreb I. in članu tamošnjega župnega starešinstva, nadalje iz istega društva br. dr. Lhotske-mu, zastopniku društva Kreke v Bosni br. Živanoviću, zastopnikom drž. oblasti srbskega načelnikom dr. Venti in doktorju Poljanu in končno delegatom iz društva Ljubljana II., Varaždin, Središče, Ormož, Ljutomer, Ptuj, St. Lenart ter Ruše, «mali Beograd». Pozdravil je tudi imenoma predvojnne telovadce — staro vrsto ter z veliko akklamacijo prvega starosta, br. dr. Rosina, kateremu je nato po zahvali marib. Glasb. Matice, ki je na predvečer pela kumici podoknico, predal kot slavnostnemu govorniku besedo.

Br. dr. Rosina je kot bivši starosta pozdravil vse navzoče, se spomnil od 1914. do 1924. umrlih: brata dr. Vlad. Serneca ter sester Schaubachove in Lasbacherjeve. Pozdravil je nato jetnike — sotrpine iz leta 1914. in izrazil zadovoljstvo, da je minilo zadnjih 10 let, ki so bila tako strašna, ki pa so prinesla tudi toliko sreče. Vendar na vrhu še nismo; tam bomo šele tedaj, ko bodo z nami uživali isto srečo tudi bratje onkraj Nanosa in Karavank. Na sedanje razmere smo leta 1914. sicer mislili, a dogodki so nas prehiteli in zato ni sreča splošna in ne more biti popolnoma čista. A to nič ne da za enkrat; Sokolstvo pojde naprej, dokler mu ne bo dodeljena končna, popolna zmaga. Naš Sokol, se je rodil v težkih razmerah, podobnih kakor vladajo še v omenjenih krajih. A kakor se je nam obrnilo na bolje, se bo tudi njim. A zato je treba, da je na to pet pripravljena mladina, ki mora pa imeti obenem vedno pred očmi daljši smoter Sokolstva, pobratenje vsega Slovanstva. V tem imenu je končal z vzklikom «Zdravo!».

Za njim je povzel besedo br. savezni starosta Gangl, ki je prinesel pozdrave sveznega starešinstva in nato v njemu lastnih, vznesenih besedah razpletel geslo «V pesti sila, v srcu odločnost, v mislih domovina», po katerem naj hodi Sokolstvo mariborsko, kakor je hodilo doslej. Želel mu je okrepitja in mu v to za klical «Zdravo!».

Br. podst. Heumer (Zagreb I.) je vzbudil spomin na raški zlet, ki se ga je tudi udeležil, se osornil na tedanje razmere in nato čestitil društvu k današnji slavi.

Točno opoldan je br. star. dr. Toplak zaključil slavnostni občni zbor.

V prvih popoldanskih urah je krenila povorka, dolga skoro 1 km, po mestu. Prišla je tudi mimo stanovanja br. doktora Rosine in gen. Maistra. Obema so bile spontano prirejene srčne ovacije. V povorki je vzbujal splošno pozornost 11letnik br. dr. Smirnov, najstarejši krojaš in navdušen podpornik Sok. odseka Jarenina (matinega društva Maribor). Po prihodu v Ljudski vrt so se vrstile s sokolsko točnostjo točke javne telovadbe. Prišla je je stara vrsta z vajami, ki so se izvajale leta 1914. v Rušah; sledili so nato vsi oddelki dece in naraščajo ter članice in člani. Orodnost telovadbe, ki je pokazala sistematično delo v telovadnici, je vendar nastop vzorne vrste na bratiji in krogi. Med prostimi vajami članstva se je vili ploha mimoidoče nevihte, ki je dosegla še tudi članice; kljub temu so oboji vztrajali na svojem mestu, kar je imelo za posledico, da so tudi gledalci ostali na telovadnici. Oficijski spored je zaključil nastop šestnajstoročnice Sokolov-jahačev.

Pred odhodom s telovadišča je po globokoščno koncipiranem govoru pripela kumica ga. dr. Rosinova praporočublanu trak in nato je pripel še drugega eden izmed bratov «starih», z jednatimi besedami: «Častiljivi prapor! Ob obletnici ruških dogodkov sprejmi v spomin na današnji dan ta trak od članov iz leta 1914. Vodi nas častno, kakor si nas vodil doslej, tudi odslej v vse veke naše bodočnosti! Zdravo!» Po tem svečanem aktu je bila zapeta himna «Bože pravde» ter pesem «Ajmo, mi Sokoli!», nakar je spremljalo Sokolstvo prapor v staro sokolsko gnezdo Narodni dom.

Tu so se pričela nato ljudska veselica v pravi sokolski prisrčnosti. Tekom nje je došel zahvalni telegram Nj. Vel. kralja na udanostno brzojavko, ki je bil z viharim odobrenjem prečitlan. Ko pa se je razširila vest o tragičnih dogodkih v Trbovljah, je bil v znak sožalja in solidarnosti prekinjen koncert in odpovedan ples; ostalo je le Sokolstvo v bratskem razgovoru o nalogah, ki čakajo vse nacionalne kroge v najbližji bodočnosti.

Svečana vzdava spominskih kamnov na Taboru. Priprave so v polnem teku. Lepaki z glavnimi točkami sporeda so bili pretekli dni razposlani vsem sokolskim društvom. Telovadni odseki Sokola I. so v napetem delu. Največ časa in pozornosti zahtevajo priprave za slavnostno sceno «Osvobođenje», pri kateri sodeluje 600 oseb. Vse delo vodi g. režiser Šest. Scena obeta za naše razmere nekaj velikega. Zunanje prijave v zadnjih dneh rastejo. Bratje iz Beograda pripeljejo spominski kamen z napisom «Kajmak-čalan», iz Sarajeva «Lovćen», iz Zagreba «Petrovo goru», kjer je padel njih zadnji nacionalni kralj v borbi proti Madžarom. Po prijavah sodeč, se udeležijo znamenitih svečanosti z malo izjemami vse slovenske sokolske župe in društva. — Predprodaja vstopnic za vse tri dni od danes naprej v «Tiskovni zadrugi» (Prešernova ulica); društva naj se odleže glede polovične vožnje obračajo naravnost na Savez po železniške izkaznice, ker je to najkrajša pot. — Opozorjamo, da telovadba dece in naraščajo za zunanja društva ni na sporedu. Pozivljamo društva, ki se še niso prijavila, da store to takoj! — Slavnostni odbor Sokola I.

Sport Olimpijada

Pomotoma so v naši včerajšnji številki izostale zadnje vesti z olimpijskega nogometnega turnirja. V soboto se ni vršila nobena tekma. V nedeljo je Švedska porazila Egipt s 5 : 0 (2 : 0). Uruguay je bil zopet v visoki formi ter končal tekmo proti Franciji s 5 : 1 (2 : 1) v svojo korist.

V ponedeljek se je vršila ena najvažnejših in z veliko napetostjo pričakovana tekma med Italijo in Švico. Švica je porazila Italijo z 2 : 1 (0 : 0) ter se s to zmago kvalificirala poleg Uruguaya v finalno tekmo v Švedsko za semifinale nogometnega turnirja. Tekmo je sodil Holanec Mutters. Švicarji so tudi topot pokazali svojo dobro formo. Igrišče je bilo vsled dežja precej slabo. Najprej je Italija v premoči, kmalu pa se znajdejo Švicarji, ki so imeli v drugi polovici igre docela v svojih rokah. Že v drugi minuti drugega polčasa doseže Švica vodstvo, v 7. minuti pa se posreči srednjemu napadalcu Italije Della Valle doseči izravnavo. Tempo postaja vedno ostrejši in v 25. minuti doseže Švica drugi gol in s tem zmago. Druga ponedeljska tekma med Irsko in Holandsko je bila nekako presenečenje, ker se je smatralo, da bo

Holandska z lahkoto premagala Irce. Tekma pa je ostala neodločena z 1 : 1 (1 : 0). Tudi 2 × 15 minut podaljšana igra ni prinesla odločitve. Tekma se ponovi.

Konjske dirke v Mariboru

V nedeljo so se zaključile na Teznu dirke, ki so po doseženih rezultatih dobro uspele. Udeležba konj je bila sicer velika, vendar manjša od prejšnjih let. Najbolj številno in častno so bili zastopani Ljutomerčani, ki so odnesli v konkurenci z Mariborom, Varaždnom in Zagrebom večino zmag. Zanimivost dneva so bile galopne dirke marib. oficirjev. Udeležba občanstva skrajno slaba. — V naslednjem podajemo najboljše rezultate.

I. Ljutomerska dirka: 1.) Vesna 1 km v 1 : 53,4; 2.) Nadina 1 : 50,7; 3.) Bufta 1 : 49,4; 4.) Sokol 1 : 48,5.

II. Liplt - dirka: 1.) Zsupan 1 km v 1 : 34,5; 2.) Glavar 1 : 34; 3.) Koketka 1 : 32,2; 4.) Avtokrat 1 : 45.

III. Varaždinska dirka: 1.) Nadina 1 : 47,6; 2.) Sokol 1 : 45,5; 3.) Belladuna 1 : 50.

IV. Dirka amaterjev: 1.) Koketka 1 : 38,6; 2.) Afa 1 : 39,6; 3.) Grandezza 1 : 44. — Pri tej dirki je bil vsled prosteta zaradi nekorektnosti diskvalificiran Zsupan kot prvi. Glasom pravil za dirke pa je bila totalizatorska kvota na Zsupana pravilno izplačana in se na Koketko ne izplača.

V. Tezenska dirka (dvovprezna): 1.) Nadina—Bufta 2 min.; 2.) Vesna—Egot 2 : 10,9.

VI. Dirka mesta Zagreb (dvovprezna): 1.) Thea—Fama 1 : 54; 2.) Afa—Avtokrat 1 : 55,5; 3.) Zsupan—Grandeza 1 : 52; 4.) Janičar—Sorrent 2,00.

VII. Oficirska galopna dirka: 1.) Zdravlin, poručnik Dimitrijevič; 2.) Knjeginja, kapetan Milosavljevič; 3.) Cigan, kapetan Kristofić.

Nadaljevanje informativnega lahkoatletkega mitinga Primorje-Jadran. Nadaljnji izidi informativnega lahkoatletkega mitinga, ki se je nadaljeval v nedeljo, so nastopni: 200 m (3 tekmovalci): 1. Valtrich (Pr.) 24,1. 2. Živanović (Lask). 3. Gruntar (Lask). Met krogle (6 tekmovalcev): 1. Vukmanović (Lask) 9,95 m. 2. Rovar (Prim.) 9,27. 3. Kacadole (Primor.) 9 m. 400 m (6 tek.): 1. predtek: 1. Koch (Prim.) 56,7. 2. Umek (Lask). 3. Persche (Ilirija); II. predtek: 1. Urbančič (Lask) 62,2. 2. Pegan (Lask). — 5000 m (5 tek.): 1. Držaj (Ilirija) 18,3. 2. Cuk (Ilirija). 3. Kristan (Jadran). Skok v daljavo z zaletom (7 tek.): 1. Perpar (Prim.) 5,58 m. 2. Gruntar (Lask) 5,33. 3. Rovar (Prim.) 5,25. Troškok (3 tek.): 1. Gruntar (Lask) 10,70. 2. Kandare L. (Lask) 10,52. 3. Tomažič (Ilirija) 9,90.

Se nekaj domačih tekem zadnjih dni: Zagreb: Tipografija : Železničarji 1 : 0. Sušak: C. S. Plume : Orient 3 : 0. Split: Hajduk : Verein für Rasenspiele (Mannheim) 1 : 2. revanžna tekma med obema kluboma je končala z zmago Hajduka 4 : 1. Subotica: Bačka : BSK 3 : 1. Novi Sad: NAK : NTK 3 : 1.

Iz kongresa FIFA. Tudi na sedanjem kongresu FIFA se ni definitivno rešilo vprašanje amaterstva, temveč je preloženo za kongres leta 1925, ki se kakor znano vrši v Pragi.

Motoklub Slovenija v Ljubljani poziva vse člane, ki se nameravajo udeležiti motociklističnih dirk dne 8. in 9. t. m. v Zagrebu, da se zanesljivo udeležijo stanka dne 4. t. m. (v sredo) na vrtu pri «Levu» ob pol 9. zvečer. Ob 8. istotam odborova seja. — Odbor.

Lastnik in izdajatelj Konzorij «Jutra» Odgovorni urednik Fr. Brosović Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani

Vremensko poročilo

Ljubljana 3. junija 1924.

Ljubljana 306 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana .	7.	762,3	14,7	sev. vzh.	oblačno	164
Ljubljana .	14.	763,5	19,4	—	del. obl.	—
Ljubljana .	21.	763,7	17,3	vzhod	jasno	—
Zagreb .	7.	—	—	—	—	—
Beograd .	7.	762,5	18,0	z. zapad	oblačno	1,0
Dunaj .	7.	762,6	12,0	sev. vzhod	dež	3,0
Praga .	7.	764,1	13,0	brezvetra	obl.	8,0

V Ljubljani barometer višji temper. visoka

Solnce vzhaja ob 4,3, zahaja 19,49

Dunajska vremenska napoved za sredo: Izmenoma oblačno, hladno. Kratek nalivi niso izključeni.

Z zakletvijo večne zvestobe se klaniamo manom našega vzora

predsednika in brata

Stanka Žnidersiča

ki je umrl junaške smrti kot žrtev svojih idealov.

Mestna Orfuna Bled — Sokolsko društvo na Bledu.

2782a

MAURICE ZEBLANE: TIGROVI ZOBJE

«Da, gospod prefekt, od časa izpred zločina samega. Od onega trenutka dalje, ko dopuščate nedolžnost Ane Marije Fauvilleove in Sauverandove, morate priznati, da se je vse, kar vemo, vršilo po nekem že vnaprej s peklensko sposobnostjo pripravljenem načrtu in da so si sledile razne okoliščine, katere je nekdo hotel in torej pripravil in izvajal. Odhod gospe Fauvilleove na večer pred dogodkom — pripravljen. Njen nerazložljivi sprehod v okolici palače, po ulici Muete in v bližini stanovanja Sauverandovega — pripravljen brez njene vednosti. Ravno tako pripravljen njen ugriz v jabolko, vse to so mahinacije peklenške volje! Zatrjujem vam, da je vse to vnaprej pripravljeno, kakor v kakšni lekarni, točno, premišljeno in preračunano po dozah, škatlicah in etiketah. Vsak dogodek se je izvršil pozneje, kakor je bilo določeno vnaprej. Nič ni izpuščenega, nič pozabljenega. To je delo precizije, umetništva, samo peklenško. Slično je tej uri ali temu mehanizmu, katerega vidite pred seboj.»

Desmalions nekaj časa premišlja, potem ugovarja:
«In vendar v teh pismih, ki jih je napisal Fauville sam, on obtožuje svojo ženo!»

«Seveda!»
«Potem moramo dopustiti, ali da on ni pisal istine, ali pa da so pisma potvorjena...»

«Pisma niso potvorjena, to izpričujejo vsi izvedenci.»

«Torej?»

«Torej!»

Perenna nalašč ne konča svojega stavka, marveč umolkne in le radovedno pogleda prefekta, ki začuden umolkne in čez nekaj časa zamrmra:

«Ne razumem!»

«O pač, gospod prefekt! Še predobro razumete! Vi razumete, da če so ta pisma integrirajo del mahinacije, ki je naprejena proti gospe Anli Mariji Fauvilleovi in proti Sauverandi, in če je ta pisma lastnoročno napisal on sam, tako da ni je spravlil v resno opasnost...»

«Kako, kako? Kaj hočete reči?»

«Kar sem rekel. Od hipa, ko nam je jasno, da gre za sovražno mahinacijo, je gotovo tudi, čigava je ta mahinacija. Dolg molk sledi tej izjavi. Policijski prefekt ne prikriva svojega vznemirjenja. Potem spregovori počasi in pri tem stimo gleda Perenna:

«Naj bo kriv kdorkoli, jaz ne poznam strašnejšega zločina!»

«Najhuji je in najbolj mrzek, kar si jih moremo misliti, gospod prefekt!» pritrdi Perenna, ki se prične razvneti. «Kdor ne vé tega, kar je Sauverand menil zaupal, ta si ne more misliti pravega vzroka tega sovraštva, ki je rodilo takšne posledice. Še le, ko sem spoznal, kako strašno sovraštvo je Fauville gojil v svojem srcu, šele takrat sem spoznal, česa je bil sploh zmožen. Spomnil sem se svrhe ali namena, zakaj naj bi bila Ana Marija in Sauverand žrtvovana, in spomnil sem se na matematično vnaprej določene dni, katere bi se prikazala pisma. Rekel sem si, da tako važna pisma ne morejo prihajati v dneh že vnaprej določenih, razen če obstoji izven njih neki prvotni razlog, kateremu so vnaprej določeni datumi važni, morda važnejši kakor vsebina pism sama. Prisostvoval sem njihovemu prihodu in glej, pisma so prišla, kakor da bi njih izostajanje bilo nemogoče, vključ vsem zaprekam, katere smo preskrbeli. Polagoma sem pričel spoznavati, da prihajajo pisma mehničnim putem, temeljem fizičnih zakonov. Spoznal sem celo, da pisma ne prihajajo ob svetlobi, torej da jim je električna struja na potu, kadar gore vse luči, in da prihajajo le, kadar je struja ukinjena in torej ponoči. Na noč so bila preračunana, tako je skonstruiran ta mehanizem! Zato se je eno pismo zaneslo, ker takrat ni bilo noči, to je, ker ste, gospod prefekt, takrat pri straži pustili vso noč luč goreti! In spomnil sem se, da je mogel kaj takega skonstruirati le genijalni in-

ženjer, elektroinženjer Fauville sam in nihče drugi!»

Prisotni ga poslušajo z nekakšnim občutkom neugodja. Drama, ki se tako razvija pred njihovimi očmi, je prestrašna.

Prefekt prekine splošno tišino:

«Tako bi torej ta mož, Fauville, bil sam avtor teh pism, in sam tako rekoč njihov odposiljatelj po svoji smrti, samo da uniči moža, ki ljubi njegovo ženo in da uniči svojo ženo samo?»

«Da.»

«Potem...»

«Potem?»

«Vedel je torej, da mu grozi smrt, in je za ta slučaj hotel, da bosta tudi onadva po njegovi smrti obtožena, kakor da sta jo onadva zakrivila?»

«Da.»

«In da zadosti svojemu sovraštvu in se maščuje nad njuno ljubeznijo, je hotel, da bosta onadva obtožena z vsemi temi dogodki, kakor da sta onadva pripravila njegovo smrt?»

«Da.»

«Tako, da bi torej gospod Fauville... bil, da se tako izrazim, ...sokriv na svoji lastni smrti? Bal se je je, boril se proti njej, in jo pospešil, in pripravil za slučaj svoje smrti maščevanje. Je li tako?»

«Skoraj tako, gospod prefekt. Vi sledite sedaj istini po istih etapah, kakor sem delal jaz, in kakor jaz, tako se tudi vi umikate zadnjemu sklepu, ki šele daje vsej zadevi strašni karakter nečloveškega doživljanja.»

Prefekt trešči s pestjo po mizi in krične:

«Pa saj to je absurdno! Saj to ni mogoče! Ali pa je bil Fauville...»

Potem se prekine in vpraša Perenna bolj mrmraje kakor glasno:

«Ali pa vi vendar nočete trditi, da je bil zadovoljen... da je pričakoval napad ali zločin z veseljem... da je bil z njim sporazumen?»

Za Binkošti inserirajte v „JUTRU“!

Specijalna mehanična delavnica

za popravo pisalnih in računalnih strojev
L. BARAGA, LJUBLJANA,
Selenburgova ul. 6/1.

Ugodna prilika!

Proda se dobro vpeljana trgovina z mehanim blagom na Spodnjem Štajerskem na zelo prometnem kraju. V trgovini je velika zaloga manufakturnega, specerijskega in galanterijskega blaga, vse lepo sortirano. Sedanji promet je prav dober. Prevzame se lahko takoj. Cena 250.000 Din. — Naslov na upravništvo „Jutra“ pod šifro „2758“.

Važno za turiste!
Pristni tirolski lodni za obleke in pelerine.
Solidno in trpežno blago. 2373 D
A. E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10.

„Pri nizki ceni“ „Pri nizki ceni“
Ignac Žargi
Sv. Petra cesta št. 3
nudi cenjenim odjemalcem po globoko znižanih cenah razno damsko, moško in otroško perle, najnovije bluze, damsko obleke, perline, od 140 Din naprej, razne nogavice v vseh barvah, svilene flor nogavice za dame od 38 Din naprej, dalje velika izbira za gospe in otroke, svilene in platene sanjce, itd. itd. 2629a

ANDREJ KREGAR
strojno mizarstvo
Vizmarje, p. št. Vid nad Ljubljano.
Vsled preureditve prostorov se proda pohištvo po znižani ceni.
Trgovci popust!
Cenik se razpošilja. 2715/a

Ferdo Primožič
parketar in mizarški mojster
LJUBLJANA, Trnovski pristan št. 4
ve priporoča za dobavo in polaganje hrastovih in bukovih parket, popraviljanje in struženje starih podov in vsa v mizarstvo stroko spadajoča dela. 2592/a

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
LJUBLJANA, Prešernova ul. 50 (v lastnem poslopiju).

Naznanjamo 2775/a
da začne poslovati z 10. junijem 1924
v Celju, Aleksandrova cesta 4
naša na novo otvorena
podružnica
ki bo vršila vse bančne posle.
Zadružna gospodarska banka, d. d.
v Ljubljani.

Prodajalko
prvovrstne moč, išče modna trgovina
A. Šinkovec, nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19.
Predstaviti se je osebno. 2709

DAMA 587/a
se najhitreje modernizirano in okusno poteče z uporabo
lasnega obročka
Vedno velika izbira vplet (kit). Priporočam se za vsa lasna dela kakor tudi za barvanje sivih las z „L'Oreal Hener“, tudi v modnih barvah.
M. Podkrajšek
frizer za dame in gospe, Sv. Petra cesta 33.

Dalmatinski prvovrstni Portland cement
svetovno znamko
SALONA
(Tour)
nudi po najnižji dnevni ceni promptno tvornica „SPLIT“, del. dr. za Portland cement iz skladišča v Ljubljani Aleksandrova c. 12.

Šentjanski premog
vseh vrst in vsako množino, v čisto opranem stanju nudi, za takojšnjo dobavo
Prodajni urad šentjanskega premogovnika
AND. JAKIČ
Ljubljana, Krekov trg 10 1018-a

MERAKL
boje, mastila, lakove, štuk, emajle, kistove i jamačno čisti firnis najbolje kakvoče nude
MEDIČ-ZANKL
družba z o. z.
MARIBOR, LJUBLJANA, NOVI SAD,
p. družn. ca. centrala. skladište.
Tvornice: 679/a
LJUBLJANA - MEDVODE.

Reform
steklenice za vkuhanje sadja in povrtnice so najboljše in najcenejše. 30
Glavna zaloga za vso državo:
Lovro Petovar, Ivanjkovci.
Istotam se dobijo Zupancove knjige „Konzerviranje sadja in povrtnin za domačo uporabo“ v slovenski in hrvaški izdaji.
Gospodinj, naročite!

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.
Brzjavke: Kredit Ljubljana - Telefon 40, 457 in 548
411/a

Iščem mlajšo družbenico
resnega značaja, z dobro vzgojo in sto- do dvestotisoč dinarjev vloge za luksuzno trgovino.
Dopisi pod „Zdrava“ na anončni in reklamni zavod „APOLO“, Ljubljana, Stari trg 19/II. 2779/a

A. Šinkovic NASL. K. SOSS.
LJUBLJANA, MESTNI TRG 19.
Staro in mlado
vse kupuje pri Šinkovecu.
Vedno novosti!
Svila za oblek, crp, etamin, modni nakit
Svileni jumperji od Din 180— naprej, volneni jumperji od Din 88— naprej, blago etamin od Din 134— naprej
Perilo za gospe, kravate, nogavice, rokavice itd.

Prometni zavod za premog
d. d.
v Ljubljani
prodaja 127
premog
iz slovenskih premogovnikov
vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo
inozemski premog in koks
vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete
HASLOV: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG, D. D., V LJUBLJANI
Miklošičeva cesta štov. 15/II.